

articles i reportatges

La fusió entre el Gràcia, i l'ex-Europa, és imminent

VA DE DEBO

El rumor d'una fusió entre el Gràcia i l'Europa havia circulat infinitat de vegades. Quan els dos clubs estaven en millor situació que no pas ara, les penyes esportives de la nostra ciutat s'havien ocupat d'una vegada de comentar les possibilitats que hi havia que les forces esportives de la simpàtica barriada graciense s'apleguessin en un sol cercle, i sota una sola bandera.

Aquest rumor ha tornat a circular amb molta insistència aquests darrers dies. I així com d'altres vegades, ja des del primer moment, hom donava com a malgastats els esforços que es fessin en aquest sentit, ara les coses han anat d'una altra manera, i tot el que s'ha començat a proposar d'aquesta fusió ha estat en sentit completament favorable a aquesta. Potser perquè l'Europa ja no és l'Europa, i el novell Catalunya F. C. ha d'orientar-se encara? Potser perquè el futbol gracienc, com tot el futbol català, està passant uns difícils moments que aconsellen unir tots els esforços? Aneu a saber. Tant pot ésser per un d'aquests motius com per algun altre. Però el cert és que mai com ara no s'havia parlat amb tanta insistència de la fusió dels dos cercles graciencs, i tampoc mai com ara els que la veuen amb bons ulls no havien estat tan optimistes.

Hem cregut que interessaria als nostres lectors saber el que hi ha guanyat de veritat en tots aquests rumors, i per això ens hem entretanyat amb destacats dirigents de les dues entitats.

—Es cert que s'ha parlat de la fusió — ens ha dit el senyor Mussoni, president del Catalunya —, però tot i que sóc molt optimista en aquest aspecte, no es pot donar pas per següent.

—Què manca?

—Qüestions de petits detalls. Les principals ja estan arranades. Sempre que s'havia parlat, quan existia el primitiu Europa, d'anar a una unió, els interessats es posaven d'acord en totes les qüestions dignes d'ordre material, però quan s'arribava a les sentimentals, no hi havia acord possible. Totes les temptatives gairebé van fracassar pel mateix.

—Quines són aquestes qüestions d'ordre sentimental?

—La del nom, més que cap altra. Sempre havia resultat que els socis de l'Europa volien que persistís el nom del seu club, perquè és un nom que va lligat a un historial molt interessant, i perquè es tractava d'un nom que el coneixien a tot arreu. Però, per altra banda, els socis del Gràcia tampoc no s'avenien a què desaparegués el seu, i per aquí es perdia tot. Ningú no volia transigir.

—I ara s'ha aconseguit?

—Sí. Amb motiu del canvi de nom de l'Europa, els elements del Gràcia s'han aplegat a respectar el nostre nom nou. De manera que si s'arriba a la fusió, el nou cercle es dirà F. C. Catalunya, i jugarem el Campionat català a la primera categoria.

—A base de quin equip?

—Tot xicotets joves, de divuit i dinou anys. Ja deuen haver vist que l'únic jugador del primer equip que hem retingut ha estat en Florença. Tots els altres els hem deixat lliures, tot i sabent que d'alguns d'ells, com són, per exemple, Bestit, Layola, Bigueres, Alcoriza, i d'altres, n'hauríem pogut treure alguna pesseta. Però hem volgut comportar-nos amb tota noblesa. No hi ha dret a traficant amb carn humana. A més, tenim assenyalada la norma que un jugador que no va costar cap pesseta d'adquisició, és immoral intentar treure'n diners en una venda. Ja veieu, doncs, que hem jugat molt net amb ells, encara que després hem tingut la dolorosa sorpresa de constatar que alguns han oblidat els favors que el club els havia prestat, i no ens han pas correspost amb la mateixa moneda.

—I quins sous pensem que es poden donar?

—No podem passar, em sembla, de cent vint-i-cinc i cent cinquanta pessetes cada mes, a part de les primes. Els jugadors, s'hi conformen, i ja tenim fixat tot un equip de xicotets joves, la major part dels quals els nostres socis ja els han vist jugar, alguns d'ells en el primer equip de l'Europa. Reconeixem que els asos tenen uns coneixements que falten a molts d'aquests xicotets joves, però per altra banda, com a compensació, tenim que aquests nous posen en el joc un interès i un entusiasme que mancava en els

nostres antics jugadors, i que és el que ha mort el futbol català. No ens pensem abastar el cel amb la mà amb el nostre nou equip, però pensem que més d'una sorpresa si que la donarem, i que a la llarga tots els clubs hauran de seguir la mateixa pauta nostra. L'època dels grans sous ja ha passat, com hauria d'haver passat, també, l'època del futbol car. Jo entenc que així com els socis del Catalunya paguen quatre pessetes cada mes, n'haurien de pagar només tres, i que a futbol l'entrada general no hauria de valer més enllà de cinc o sis rals. Seria la manera de tornar a començar i de tornar a tenir una altra època d'esplendor.

A. Massoni

—Amb la Junta del Gràcia, estem d'acord a propòsit de la qüestió jugadors, capta, entrenador, directiva, etc.

—Hem parlat de totes aquestes coses. De jugadors ells fixaran els seus mètodes i nosaltres els nostres, tots dintre els mateixos sous. El camp que farem servir serà el que era de l'Europa, al Guinardó. Les obres que hi havien de fer, per ara no es tiren endavant. Dintre poc el llaurarem per sembrar-lo de nou. D'entrenador per ara no us en puc dir res, però us puc avançar que s'ha parlat de l'ex-jugador Esteve Pello, encara que no se sap si ell acceptaria. Quant a la Directiva, hi posarem la meitat de directius del Catalunya i l'altra meitat del Gràcia. El president no se sap qui seria, encara que si arriba el cas, jo declinaré amb molt de gust el càrrec que ocupa, i em disposaré a col·laborar a l'obra de tots dos del darrer recó de la nova entitat.

—I pensem que la barriada correspondrà?

—Hi tinc una fe cega. Jo em penso que a la que es faci la crida, tot hom ens allargarà la mà.

—I aquesta fusió, si arribava a terme, seria aviat?

—Abans de fi de mes. Ja veieu, doncs, que no pot ésser més imminent.

—Amb lleugeres variants, el senyor Mayol, secretari del Gràcia, i els seus companys de directiva, s'han expressat de la mateixa manera que el president del Catalunya.

—Totes les converses que hem tingut fins ara amb els directius del Catalunya — ens han dit — han estat converses de caràcter particular. Ens falta encara el parer dels socis i de la consultiva, que demanarem aquesta mateixa setmana. Ells també han de consultar, encara, els seus socis.

—Però quan ja s'ha arribat tan amunt...

—Sí, és clar, que tan ells com nosaltres comptem amb uns nuclis nombrosos que pensen exactament igual.

—Un projecte en línies generals, volen fer el favor?

—La dificultat més grossa era la del nom i la de la bandera. S'ha resolt decidir de conservar el nom d'ells i la bandera, l'escut i els colors nostres. Si s'arriba a la fusió, el nou club es dirà F. C. Catalunya, i els seus jugadors aniran amb gresca vermella i pantalons blancs, la bandera serà la nostra i l'escut també, amb les lleugeres modificacions indispensables.

—Estan d'acord en la qüestió monetària?

—Els tenen molts més deutes que nosaltres, però amb una mitja de bona voluntat per totes dues bandes, tot s'arranjarà. Aquest intent de fusió és vist amb molts bons ulls a tota la barriada. Ens hem fet la il·lusió que aconseguiríem tornar a l'esplendor d'abans, i volíem mirar si ho aconseguim.

—I les qüestions dels jugadors, i la directiva, i els camps de joc?

—S'aniria a formar un conjunt a base de xicotets joves, modestos, sense les infules dels asos, i amb sous petits. La directiva seria a base de cinc elements del Gràcia i cinc del Catalunya, i un president a designar. La qüestió camps no està ben decidida, però el més probable és

REPORTATGES DE "LA RAMBLA"

El que opina del "Futbol Club Barcelona" un dels seus directius

Com aquell que res, Joan Cadellans ens diu coses força interessants a propòsit dels delegats, del Reglament, del president, de la qüestió econòmica, dels jugadors, dels professionals de via estreta, de l'entrenador... i de la seva dimissió

Per naps o per cols el Barcelona és sempre el Club català que més fa parlar. Si guanya campionats, perquè els guanya; si en perd, perquè els perd. Si contracta nous jugadors, perquè els contracta; si en llicencia perquè els llicencia. Si celebra partits, perquè en celebra; si no en juga, perquè no en juga. El cas està en discutir-lo. I discutir-lo tot. El que fa bé i el que fa malament. Sembla que tothom hi tingui dret. I no és així, precisament. És que com que és el primer de tots, el que està col·locat més amunt, i el que coïta amb més socis, i el que té més simpatitzants, i més ex-directius, més aspirants a directius, naturalment, són més a discutir, i a exposar parers, i a cercar-li remei quan està malalt, o a engrair-se un xic quan està bo, perquè es vegi que tots hi han fet el que bonament s'ha pogut...

Quan la major part dels clubs celebren només una assemblea cada any, l'ordinària i gràcies, el Barcelona, necessàriament, forçosament n'ha de celebrar, almenys a part, l'ordinària, quatre o cinc d'extraordinàries. Jo no sé ben bé encara, si això és degut a la vitalitat del Club o bé a la necessitat que tenen alguns bons ciutadans en funcions de delegats de menjar d'anar-se'n a dormir de tant en tant a primeres hores de la matinada, després d'haver fet exercicis oratoris que Déu nos en guard que fossin col·lits i quígraficament. El bo del cas, però, és que si no són els delegats els que demanen assemblea, la convoca el Consell. Per un tres i no res, que a un altre Club s'arregla fent un sopar a la Barceloneta, el nostre primer cercle té necessàriament, forçosament que convocar assemblea de delegats de milerar. I es coneixen dues o tres sessions, s'estenen uns quants drapets i sol, després d'haver passat bugada, i fins a un altre. Perquè el mèrit més extraordinari de les assemblees del Barcelona no està, com molts creuen, en què sempre s'acaben tard i mai no s'enten ningú. No. El mèrit d'aquestes assemblees és que sempre queden de manera que se'n pugui convocar un altre dintre de poc...

Bromes a part, el Barcelona — ja ho he dit abans — sempre té actualitat. I per naps o per cols, fa parlar més que tots els demés junts, excepció de l'Espanyol i de l'Europa — ara Catalunya — que d'un quant temps aneça. Dén n'hi dol! És natural, doncs, que jo hagi cercat la

manera de que el reportatge esportiu d'aquesta setmana vagi dedicat al Barcelona. Els homes d'aquest Club, dirigents o no, sempre tenen quelcom d'interès per dir que el lector llegirà després amb curiositat.

La casualitat em va portar un dia de la setmana passada davant per davant de Joan Cadellans, un vell bon amic meu, que segurament sabreu és un dels directius blaus grana que un dia va agafar el capell i va dir: ja us ho fareu! Irrevocablement dimitit. Cadellans espera l'Assemblea que s'ha de celebrar dintre de breus dies per elegir els cinc llocs vacants, ja sigui per dimissió, ja per no haver pres possessió dels càrrecs solament, i tocar definitivament el dos, reintegrant-se, així sí, al seu lloc de soci barcelonista conseqüent i entusiasta.

—I doncs, Cadellans, que hi ha d'això de la dimissió? És cert que us heu cansat i voleu descansar?

—Ni estic cansat, ni necessito descansar. El que estic és fastiguejat de que al Barcelona les coses vagin com van.

—Potser algun disgust amb els companys del Consell directiu?

—Res d'això. Precissament amb tots ells estic amb immillorables relacions d'amistat i companyonia. El que disgusta, el que fa que jo m'hagi determinat a deixar el càrrec, és

Joan Cadellans

l'actuació que jo crec funesta pel Barcelona, de gran part de delegats de milena. Ni fan ni deixen fer. Obstrucció i res més que obstrucció. El cas està en anar contra la Directiva, en tot el que aquesta faci, pretenguin fer o pensin. Una prova de com són bona part d'aquests senyors: a companyia meus i a mi mateix se'ns varen dirigir alguns dels que varen demanar l'assemblea per tractar dels l'otius que ens varen portar a separar dels seus serveis a Fornis i Torres Ullastres, per a dirnos que estaven en un tot confortables amb el que havien fet, però que se'ls havia demanat la seva signatura i no s'havien atrevit a negar-la.

—Així vos, amic Cadellans, no sou partidari de l'actual sistema de delegats?

—No. Jo no sóc enemic de l'actual sistema. Precissament el crec un mal menor. Penseu que en un Club com el nostre, on hi han tants parers com socis, deixar que assisteixen a les assemblees tots els que paguen carnet equivaldria a no acabar mai i a enverinar els assumptes més insubstancials. Succediria que enraonaria tothom i més que mai el sens fi d'advocats que patim al Barcelona que trobarien l'auditori que a ra a vegades troben a faltar. Jo el que crec que s'imposa, i és de tota urgència, és una reforma en el Reglament del Club.

—No hi ha una ponència que n'està encarregada?

—Sí, però el cas és que la reforma no va. I no és pas perquè des de la Junta se'ls obstruït la tasca el més mínim. Estan en completa llibertat d'acció. Si no avancen en la seva obra potser que sigui degut a que tenen molts aïers personals que resoldre, o que els esdeveniments polítics els han ocupat moltes hores o que — així sembla el més probable — no s'entenen i es fa molt difícil de lligar parers molt oposats.

—Vos, Cadellans, que hi poseu en el nou Reglament?

—Simplement. Deixaria l'actual sistema de delegats. Però treuria a aquests la facultat d'èsser ells qui nomenin les Juntes. Així fa que es respectin poc. Les Juntes, al meu entendre, les han d'elegir els socis. Podria aprofitar-se un dia d'un gran

partit al camp de Les Corts, i allà els socis podrien disposar — després d'acreditar la seva personalitat — la papeleta on hi constés la seva voluntat.

—Creieu que seguirà de president En Gaspar Rosés?

—No solament crec que seguirà, sinó que estic convençut que en aquests moments, no n'hi ha d'altre de més indicat ni amb més condicions. És home que, a part la seva vàlua, i voluntat, pot dedicar-hi hores. I això li permet de seguir pas a pas la vida del Club, conèixer a fons els assumptes i tenir de tots una visió clara del que cal fer. Tots els companys el volem molt i crec que si segueix, el seguirem tots.

—Vos també?

—No. Jo, no. Voreig dir: "ja us ho fareu!", i no vanvi de de pensar...

—Molt difícil la situació econòmica del Barcelona, veritat?

—Difícil? Aquí hi cap perfectament allò del "més difícil totavia". Ara, que jo no crec que salvar el Barcelona sigui impossible. Però pensem que per salvar-lo és indispensable tenir molt cap i molta decisió i valentia per anar a una pla general d'economies. I sense contemplacions ni sentimentalismes. D'altra manera, no m'estranyaria que vingués un daltabaix. El Barcelona té avui un pressupost exagerat, que és del tot impossible que segueixi. Nòmima de jugadors que fa fredat, plantilla d'empleats d'oficines, conservació del camp de Les Corts, sosteniment del Sol de Baix, Seccions nombroses... Què sé jo! I tot es paga car, molt car, com si en aquella casa no vingués d'ací o bé que tothom hi tingui dret... I per acabar-ho d'adobar, la situació lastimosa del nostre futbol. I per si fos poc, la devallada dels equips contrincants més directament rivals nostres. Tal com veig que s'estan quedant el vell Espanyol i el novell Catalunya, el vinent campionat, tindrà un interès tan relatiu, que ja veureu quin interès podran desvetllar els encontres entre aquestes abans grans adversàries. Em temo molt que en els partits no hi haurà aquella meravellosa incògnita del qui guanyarà, que en el futbol és la sal i el pebre dels partits.

—I de jugadors, que amic Cadellans?

—Que — ha prou en veure'ls per comprendre que en sobren gairebé la meitat. Jo crec que el Barcelona necessita, així sí, el més bons que sigui possible, 16 jugadors pel primer equip. Ni un més ni un menys. I darrera d'aquest primer equip, amb els seus suplents corresponents, un equip de xicotets joves de 19 anys com a màxim, també professionals — però de via estreta, podrien dir-ne, car el seu sosteniment ro representaria cap càrrega feixuga pel Club — i als quals es procuraria fer-los sentir l'estímul de jugar en el primer equip, d'esperar-los l'amor al Barcelona, i veure la possibilitat d'un sou superior. Aquest equip jo crec que pot fer-se — fixeu-vos — bé que dic "pot" fer-se — seleccionant jugadors dels quarts equips — que jo no he deixat de veure un sol dia mentre he actuat, i per tant pot assegurar-hi els elements de vàlua — i completant-lo amb altres que podrien cercar-se a les categories inferiors. Penseu que fent això, seguint aquest sistema que no tinc la pretensió de que sigui cap descobriment, amb un parell tan sols de jugadors que "fabriques" el Barcelona cada any, n'hi hauria prou perquè s'estalviés un grapat de mils pessetes...

—Havem llegit que Sastre i Cambra possiblement passaran a l'Espanyol?

—No. No ho he llegit, ni crec que se'n vagin del Barcelona.

—Sabeu si el Barcelona pensa fer alguna adquisició?

—Que jo sapiga, el Barcelona només es preocupa de tenir per la temporada vinent el porter que necessita. D'entre els que té ara, tot el més, almenys per mi, se'n salva un i prou.

—I d'entrenador, què hi ha? Es diu molt que porteu a mister O'Connell, l'irlandès del Racing de Santander, és cert?

—No sé, no sé. Crec, i així sí, que el Barcelona s'ha de preocupar de portar un bon entrenador, no tant pel primer equip dels 16 jugadors que he dit, com pels dels professionals de via estreta que ha d'ésser la llavor dels futurs asos.

—Així Samitier anirà fora? I de Ponzoney què hi ha?

Impressions d'un viatge a Londres

Comentaris als Campionats Internacionals d'Anglaterra

35.000 persones. Aquesta és la primera paraula que ens suggereix l'article que anem a començar. Aquesta xifra que a cop d'ull sembla que no tingui cap valor, per nosaltres, aïmants que hem estat sempre de l'esport atlètic, ens causa una profunda emoció al veure allí congregada aquesta multitud d'espectadors que estava frívola per a poder gaudir de tota la bellesa que enclou les diferents branques de l'esport atlètic, quin conjunt formen els campionats. Els anglesos, gent esportiva per excel·lència, han pogut capir tota la importància emoliva que tenen uns campionats i per això no és d'estranyar veure ple, molt sovint, l'estadi de Stamford Bridge, propietat de l'equip de futbol Chelsea. Res, doncs, té de particular que l'Amateur Athletic Association pugui viure amb tot esplendor dels seus propis mitjans, organitzat, cada dos per tres, festivals internacionals: per dintre breus dies esà anunciat el match anual entre les universitats americanes de Yale-Harvard contra les angleses Oxford-Cambridge.

Per donar una prova de l'entusiasme que senten els anglesos per l'atletisme, sols direm que el match començava a les dues de la tarda i a les dotze i mitja ja hi havia gent a les portes esperant que obrissin. Què diferent de nostre públic! Aquest públic que es diu esportiu i que sols s'emociona esgargant-se en un partit de futbol i que encara molts d'ells han dit que besies sobre els atletes si han tingut ocasió de veure un festival.

Dintre quinze dies, al nostre estadi es desenrotllaran els campionats nacionals de la península i ja veureu com dissortadament tenim raó al queixar-nos de que el nostre públic en fuig de les competicions atlètiques.

— Ara que hem parlat del públic, just serà de que parlem d'organització.

Si quelcom poden ensenyar-nos els anglesos en qüestió de tècnica, no serà precisament en quant a organitzar. Nosaltres varem poder veure una sèrie de coses que anaven desgavellades completament, podent manifestar sense cap classe de miraments que nosaltres hem organitzat alguns campionats molt millor que no ho feren els anglesos en aquests que comentem.

Els mateixos Campionats d'Espanya de l'any 1929, ens poden servir per col·locar-nos en un nivell superior. Així poguerem veure com pel llençament del martell, no feien ús de la rotilana de fusta, pel salt de perxa, els atletes saltadors havien d'empendre la cursa sobre l'herba, i en quant al camp, hi veíem masses d'atletes i també molts federats que no feien res.

Quedem, doncs, que a casa, quan volem, fem les coses millor que a l'estranger.

En aquests campionats hi participava per primera vegada un català. Aquest atleta era el mateix que el que s'otorga aquests comentaris. L'actuació seva no ha satisfet a ningú, i encara molt menys a algun "tècnic" que ho ha qualificat de fracàs. Es pot dir fracàs el obtenir un quart lloc en uns campionats internacionals en que hi prenen part els millors especialistes de la marxa i entre vint-i-dos participants, campions molts d'ells de les diferents regions o nacions de que venien? És pot dir fracàs fer un temps (14 m. 6 segons) molt mi-

llor que no l'obtingut per diversos vencedors que figuren en el palmarès d'aquests campionats, entre ells el de l'olímpic Frigerio que l'any 1929, quan estava en la plenitud de les seves facultats obtingué el temps de 14 minuts, 30 segons? És pot dir fracàs el fer un mateix lloc que el que l'any passat obtenia el recordman del món Valente?

Creo, doncs, que han pecat de lleugers els que han qualificat de fracàs la seva actuació a Londres, sense tenir cap dada per a poder fer una crítica.

Es veritat que jo no voreig actuar normalment, ja que una indisposició no en va permetre poder mantenir el tren necessari per a poder lluitar pel títol màxim, obligant a més a castigar amb el meu esforç de continuar, l'estomac, que adolorit a l'endemà m'obligà a abandonar la carrera als tres quilòmetres, quan les meves esperances de rehabilitació eren més esperancadores per la lluita que venia sostenint amb l'italià Frigerio i la meua classificació brillant per a poder aspirar als llocs d'honor. Darrinsch, el lituà que obligà durant tota la cursa a Frigerio, el portava a cinquanta metres darrera meu, quan voreig abandonar la cursa.

Jo sols lamento que l'esforç fet per la Federació Catalana d'Atletisme al pagar-me totes les despeses per aquest desplaçament, no s'hagi pogut veure recompensat amb un millor lloc que l'obtingut, però també des manifestar que voreig fer tots els possibles, tenint que fer inclús esforços sobrehumans: el primer dia per a poder acabar la carrera en la forma que en trobava.

Algú o alguns, car sempre hi ha "crítiques savis", atribuiran la meua classificació al meu acompanyant Meléndez, carregant a ell totes les culpes, ja que sempre és molt més planer fer l'ofici de crític que posar les coses al seu lloc. A aquests que vulguin carregar el "mort" a l'entrenador, els puc dir que el que actuava a la pista era jo, i després que la meua experiència adquirida durant deu anys de practicar atletisme m'havia servit per a sapiguer la tàctica que deo emplenar en diferents moments de lluita. Els han seguit la meua actuació sabran que és cert el que dic.

A més, ara a ell se li pot atribuir aquesta classificació anormal, però en aquest cas, ho serà atribuir-li tota la sèrie de records, que sumen aques any disset, tenint per lo tant al seu favor una sèrie d'èxits.

De les actuacions dels atletes que varem veure desfilir per l'estadi, algunes d'elles de vàlua, ja que hi havia campions d'Alemanya, Suècia, Holanda, Hongria, Itàlia, Espanya i els campions de les diverses regions d'Anglaterra, cal assenyalat la de Lord Burghley, el campió olímpic dels 400 metres tanques, que en la cursa dels 120 metres tanques logrà guiar el record anglès amb 14 minuts 7/10, oposant el cap d'una hora, força resistent a l'italià Facelli, guanyador dels 400 metres tanques amb el temps de 54 minuts 2/5. Frigerio fou el campió d'antany que tornava a la glòria am un temps prometedore del que encara pot donar aquest atleta, que quan la seva Federació el creia apagat, inclús arribant a no seleccionar-lo per aquests campionats tenint que pagar-se ell el viatge, ens sorpren amb la seva magnífica victòria. Thomas, altre campió anglès formidable, lluitant contra ell mateix, va lograr el temps de 4 minuts i 14 segons, en la milla.

En la mitja milla Hampson, anglès va derrotar al campió famós Alemany Peltzer amb 1 m. 54 s. 4/5, sostenint ambdós una formidable lluita que aixecà al públic dels seients.

La final de les 100 yards les va guanyar E. L. Page amb 10 segons, seguit de Bergar, que en la seva eliminatòria logrà igual temps que en la final, i tercer el italià Toetti.

Les 200 yards les va guanyar Murdoch, anglès, amb 22 s. 2/5. La "steple" — chase — varem veure la victòria de Evenson, un guanyador del Cross de les cinc milles, que s'otorguè formidable lluita amb Thomas que en el salt de la darrera tanca de l'aigua logrà prendre uns metres d'avantatge quan Evenson, en mig de l'aigua va perdre la sabatilla, emprènent amb un peu descalç la caça del seu contrincant a la darrera tanca entrant destacat sobre el seu rival de deu metres.

En les quatre milles, més de quaranta participants, prengueren la sortida, destacant-se Harper, Bourne, i J. A. Burns que fou el guanyador amb 19 minuts, 40 segons, 2/5. En aquesta prova es retirà el campió suec Lindgren als tres quilòmetres, quan havia portat el cap amb magnífica estil més de dos quilòmetres.

En les quatre milles, més de quaranta participants, prengueren la sortida, destacant-se Harper, Bourne, i J. A. Burns que fou el guanyador amb 19 minuts, 40 segons, 2/5. En aquesta prova es retirà el campió suec Lindgren als tres quilòmetres, quan havia portat el cap amb magnífica estil més de dos quilòmetres.

Voreig quedar-me sense esma ni sapiguer el que, dir-li. A la fi i al cap trobo que Cadellans té una mica de raó. Potser he estat un xic impertinent. Què hi dieu vosaltres?

PARDAL

(Acaba a la pàgina 3)

Joventut sense feina

Es cosa molt de lamentar que el jovent estudiés que a la caiguda de Primo de Rivera es disposava a intervenir en les tasques de la governació del país, aplegat sota la protecció de Don Francisco Cambó en les aules polítiques d'Unió Catalana, no tingués una mica més de nos. Tantes coses que estudiaven, tants problemes que resolien, tanta preparació i tant estudi per tirar per ministre i per director general i per governador, i que ningú no pensés a estudiar una assignatura prèvia, una assignatura que jo no sé com se'n deu dir, però que ensenyés de veure-hi una mica clara, de saber prendre les perspectives, de saber fer la previsió política del temps.

Si haguessin estudiat aquesta assignatura, com que hi haurien vist una mica clara, ja no haurien perdut les hores estudiant la resta a benefici d'Unió Catalana, planter de futurs governants, perquè haurien vist que això que Unió Catalana havia de governar no passaria mai del terreny de la hipòtesi.

La recordem aquella empenya que donava el senyor Cambó, — el senyor Cambó que no veia venir la revolució i que negava l'existència de repúblics — quan amb la seva gran clari-vidència veia l'Espanya de després del general Berenguer governada per ell en la companyia del duc de Maura i del senyor Silió? Qui se'n recorda, ara, d'aquell partit centrista que va fundar el senyor Cambó, i que havia d'ésser una mena de menjadora per a tots els amics i coneguts de la Lliga que havien nascut ja amb el pronòstic que el que menys havia d'arribar a sotsecretari? El partit centrista del senyor Cambó... Si sembla que sigui una cosa que passava fa cinquanta anys... Els articles de Josep Pla procurant convèncer el país que aquest no aniria bé mentre no escoltés la paraula del mestre... Quina cosa més llunyana... Gairebé ja és com parlar dels clàssics.

Jo crec que si aquests xicots de la Unió Catalana haguessin estat una mica vius, no s'haurien embolicat, i haurien iniciat un pas cap a l'esquerra. Em diuen: I les conviccions! Això de les conviccions, permeteu-me que digui que els que som d'esquerra si que és una mica difícil que un dia ens convençem que anem equivocats. En canvi és la cosa més normal d'aquest món que, després de reflexionar una mica, l'home que ha reflexionat trobi finalment la veritat i es decanti cap a l'esquerra. Vull dir que sense que fos traïr les seves conviccions allò que és d'una manera deshonesta, aquests xicots d'Unió Catalana tan ben preparats per governar si haguessin estat una mica vius de nos haurien vist que el seu desenvolupament era cap a l'altra banda, i s'hi haurien pogut passar sense "desdoro".

Perquè ara el que passa és que tot se'n ha d'anar en lamentacions. Resulta que els que ja estaven vestits per sortir a escena, maquillats i empernats, i els que se sabien tot el paper, de cor, eren els de la Lliga. I així que ha estat tirat l'el, el traspunt, que era el poble, ens hi ha fet sortir a nosaltres.

La Veu de Catalunya, des del 2 d'abril ençà, vingia dir que els homes de l'Esquerra no estan preparats, i que ells en tenen que ho estan més. Dia que "amb bona voluntat i il·lusions no n'hi ha pas prou", que "cal tenir preparació i aptitud", que això

de retardar el pagament del capítol vuit dies és que no hi entenem, que els que en saben són ells... Si, si; ja poden cridar ous a vendre.

L'endemà de les eleccions del dia 28, un bon amic, de la dreta em deia, astorat davant la desfeta que havia experimentat la Lliga: — Sort que aviat vindrà la reacció de la gent i tot tornarà a anar bé! Jo vaig haver de dir-li: No s'ho cregui. Aquesta reacció que permetés que les dretes tornin a governar no es produirà pas en molts anys. Gràcies que la vegin els nostres nits. Han estat governant fins ara vostres. Fa una pila de segles que les esquerres ens estem esperant. Ara vostres ja faran el favor d'esperar-se uns quants segles més a tornar. Això ja està donat i benent. Les dretes no tornaran a governar, ei, enquadrades com ho estaven fins ara. Podran governar partits d'un socialisme més o menys moderat. Però allò que és d'útil un partit que tingui per cap un home típic Cierwa, Bugallà, Cambó, duc de Maura, Romanones, Albuquerque... ja faran el favor d'asseure's i esperar.

Cal que aquest jovent sense feina d'Unió Catalana, que potser encara no ha acabat de veure prou clar, se'n dóni. La Lliga no tornarà a governar. Ja és una peça de Museu. Ja ha fet la seva obra en aquest món i no se'n ha de parlar més. Si els seus dirigents s'entessen a què perduri, continuaria fent la seva obra com una mena de casinet de barriada, potser la seva joventut crearia un "quadro dramàtic", i els dimmenys a la tarda faran sardanes. El darrer discurs del senyor Duran i Ventosa ja és un níctero de societat recreativa. Llegiu aquest fragment que té la qualitat d'un sainet. Es tret de La Veu de Catalunya. Dia:

"Nosaltres no farem en el moment actual el paper de la sagra que des- tona la felicitat conjugal per no entendre's amb el gendre, sinó que se- rem mare amorosa que vetlla pel bé de la seva filla: (Grans apòndiments). Es veu: jo no m'amago de de- clarar-ho. El gendre em fa por; però tothom pot tenir per segur que per temer al gendre no perjudicarem pas la filla. Al contrari; com més por ens faci aquests amors esquerrens, més treballarem per la felicitat de la filla. I ho farem així, pel perill que el gendre abandoni la filla. Si això arribés, nosaltres seriem aquí per a de- fensar-la." (Grans ovacions).

Després d'aquest fragment de dis- curs, a base de la sagra que és la Lli- ga, del gendre malcarat i poca-ver- gonya que, som nosaltres, i de la po- bria Catalunya que la maldrem a dis- gustos, i finalment — segons el pro- nòstic del senyor Duran — la deixem abandonada; potser per fugir amb algun "donat". I sobretot després del que, segons les acotacions de La Veu de Catalunya, es varen arribar a divertir i entusiasmar els que ho va- ren sentir, diguem si la Lliga no té dret a entrar amb tots els honors en la categoria de societat recreativa. Fa- cin el quadro dramàtic de seguida, amb la joventut sense feina d'Unió Catalana. Creguin. No perdin un temps preciós. I la inauguració de la temporada no cal dir que ha d'ésser posant en escena "La sagra, el gendre i la filla", drama de Don Lluís Du- ran i Ventosa. Serà un èxit formida- ble.

J. VENTALLÓ

El senyor Indalecio Prieto, ministre de Finan- ces, confessava públicament temps enrera que ell no estava preparat per exercir aquesta Car- tera i que l'acceptava només per disciplina.

Per què, doncs, un home que ha confessat la seva ignorància en matèria financiera, s'atreveix a suspendre en les seves funcions un organisme de la importància econòmica del "Mercat Lliure de Valors de Barcelona", del qual no coneix se- gurament ni la utilitat ni la necessitat?

Per què, encara, un home que ha predicat llibertat i democràcia s'atreveix, en ple règim democràtic, a prendre una determinació caracteris- tica de la dictadura més intolerable i incivil?

Els diputats catalans faran bé de demanar al senyor Prieto una explicació en el Parlament.

— Què, maestro?
— Mal, Osorio, mal. Me parece que no vamos a poder con-
el ni reuniendo toda la cuadrilla.
(Castanyes.)

Després de les eleccions d'ahir

Una llei electoral absurda ha estat el primer factor que ha contribuït a què les lamentables eleccions d'ahir fossin encara més lamentables. A l'ombra d'aquestes galimaties legalistes els partits polítics, amb llur abstenció i indiferència, han acabat de fer el pes. Finalment, el cos electo- ral, desmoralitzat, fatigat i sense direcció, ha donat la balança total perquè aquesta, la més alta funció de la democràcia, oferia a Bar- celona i a la seva "provincia" l'es- pectacle tristíssim que tots hem vist.

Unes eleccions fetes en aquestes circumstàncies, més que una exaltació de la voluntat popular, són una exhibició de la manca de sentit polític de la massa i dels seus diri- gentes.

Consti — diguem-ho de seguida — que aquestes reflexions obcequen a un criteri personal del que escriu aquestes ratlles. Sentat aquest punt, continuem.

Per quines raons s'explica que el cos electo- ral, que ara fa quinze dies va votar gairebé íntegrament, s'hagi abstenut ara de la manera que tots hem vist? És que no eren tants diputats els que s'elegiren el dia 28 de juny com els que s'elegiren ahir? És que un espai de quin- ze dies ha bastat per fer rectificar la massa, en el sentit de conside- rar, ara, que la representació parla- mentària de Barcelona no té cap

importància, vagi a parar a les mans que vagi?

Referint-nos únicament a les xi- fres, d'una manera purament objec- tiva, resulta que el cos electo- ral de Barcelona ha considerat que el re- presentant que més esqueia a la ciu- tat era el comandant Jiménez, i la "provincia", per la seva banda, ha escollit el capità Sediles com a mà- xim exponent de les seves inquietu- ds.

— Però això no pot ésser! — di- ran, més o menys escandalitzats, al- guns dels lectors.

Si, amics, si. No solament pot ésser, sinó que ha estat.

El sufragi és una arma noble, magnífica, que el Dret posa a mans dels ciutadans. D'aquesta arma, pe- rò, com de totes les altres, cal sa- ber-se'n servir. És una arma de de- fensa i d'atac a la vegada. Per tant, el pitjor que es pot fer és deixar- se-la a casa.

Ahir el cos electo- ral de Cata- lunya, no sabem per quines raons, va deixar-se l'arma a casa.

I ens hem trobat, entre altres co- ses, que Pompeu Fabra, el màxim exponent del catalanisme pur, l'ho- me que tals ha treballat per afer- mar i consolidar l'eina més noble del nostre tresor espiritual, o sigui la llengua catalana, Pompeu Fabra, deïem, no ha sortit elegit per Bar- celona.

Direm, és clar, que no hi ha ha-

gut organització, ni propaganda, ni cap dels ingredients excitants que fan posar en marxa el cos electo- ral. Admes. No obstant, això no lleva ni una punta de responsabi- litat als catalanistes de Barcelona, siguin polítics o no, d'haver per- més, d'haver tolerat amb llur indi- ferència indignant, que Pompeu Fa- bra fos derrotat.

I que no es vingui ara a retreure una qüestió de dretes i d'esquerres. Tal com es plantejaven les elec- cions, el catalanista blanc o el cata- lanista roig, podia votar a Pompeu Fabra sense sacrificar ni una en- grena de les seves conviccions d'or- dre social.

No ho han volgut fer. Han pre- ferit quedar-se a casa o anar a pas- sar el dia a la platja. Perfectament. Quan demà els diaris de tot Espan- ya diguin que l'estructurador, l'ar- tífex de l'idioma de Catalunya, una de les nostres glòries nacionals més legítimes, ha estat derrotat a Bar- celona, que no s'indignin, que no es sulfurin.

El comandant Jiménez ha sortit tant pels sufragis dels que l'han vo- tat com pels dels catalanistes que no han votat En Fabra.

JOSEP MARIA PLANES

N. de la R. — El nostre company Planes diu, en el seu article, que es tracta d'apreciacions purament per- sonals.

Nosaltres afegim que el seu ar- ticle és, del tot, el criteri de LA RAMBLA en aquesta qüestió.

carta de Madrid

Constitució i renovació

El fracàs de la Ponència :: Una tasca reaccionària :: Davant el Parlament

L'avantprojecte constitucional és una absoluta equivocació. Hi predomi- na un sentit reaccionari perfectamen- te explicable en els membres de la comissió jurídica presidida per un home que, tinent excel·lents qualitats personals, és un monàrquic sense rei i, per tant, careix de la sensi- bilitat política del moment espanyol.

El senyor Ossorio i Gallardo, bon advocat, és un home de dretes en temperament i educació. I el se- nyor Posada, un altre dels juris- perits del projecte, és incapaç de comprendre el ritme accelerat de la política espanyola; és un faraó de constitucions, un sacerdot dels tex- tos i superposa la lletra de la llei al bullir de la vida. Els altres, amb certes excepcions, són el típic de tècnic universitari molt aptes per a explicar una lliçó de Dret constitu- cional, però poc preparats per a traçar l'esquema jurídic d'un poble dedicat-se-hi les ordres religioses. En l'aspecte social, és inadmissible en absolut, que no tinguin caràcter constitucional, els drets dels treba- lladors. El que es proposa, respecte aquest punt, és tan mesquí que es veu els redactors de l'avantprojecte, preocupats excessivament en defen- sar els interessos sagrats de la plu- tocràcia i de la gran propietat.

Jo a la comissió parlamentària que es formi.

Jo, sóc diputat radical-socialista i declaro la meua disconformitat amb aquest projecte. Crec que els meus companys de minoria coincideixen amb mi en l'apreciació de l'obra constitucional. Refusó la provincia, creació artificial de l'Estat monàr- quic, com a zona política i adminis- trativa. Crec, també, que l'Església Catòlica no pot figurar en la Cons- titució, ni tan sols com a com- paració de dret públic, puix que el que cal fer és descatolitzar Espanya; la llibertat de cultes és una reforma massa migrada perquè pugui satis- fer ningú. En l'ordre escolar, tam- poc no admitem l'ensenyament re- ligiós per cap concepte i la llibertat d'ensenyament cal restringir-la ne- cessàriament per evitar que puguin dedicar-se-hi les ordres religioses. En l'aspecte social, és inadmissible en absolut, que no tinguin caràcter constitucional, els drets dels treba- lladors. El que es proposa, respecte aquest punt, és tan mesquí que es veu els redactors de l'avantprojecte, preocupats excessivament en defen- sar els interessos sagrats de la plu- tocràcia i de la gran propietat.

No sé la sort que correrà l'avant- projecte al Parlament; crec, però, que abans de discutir-lo s'ha de reformar mitjançant la intervenció d'una comissió parlamentària, inte- grada per membres de tots els par- tits. No crec, és clar, que triomfi a l'Assemblea Constituent la tenden- cia conservadora que representa el senyor Lerroux; més aviat crec que predominaran les esquerres coinci- dent en una bona part dels progra- mes avançats, els radicals-socialistes, els socialistes, l'Acció Republicana i els representants de les tendències autonòmiques, els quals només en una legislació avançada poden tro- bar la garantia dels drets de llurs pobles respectius. Sóc dels que creuen que si l'actual Parlament no realitza una tasca verament reno- vadora i es decanta impremeditadament cap a la dreta, el poble es-panyol se sentirà enganyat i acusarà els parlamentaris d'haver portat a terme una estafada política. No es pot oblidar que es tracta de consa- grar la revolució democràtica, que si no es fa amb la llei a la mà, s'haurà de fer, inevitablement, al carrer.

JOSE DIAZ FERNANDEZ

El Palau del President

El Consell de la Generalitat ha publicat una nota que des- menteix certes fantasies que ha- vien corregut a propòsit de les despeses de la presidència. Se- gons aquesta nota, el president de la Generalitat cobra el mateix que cobrava el president de la Diputació de Barcelona. Les ha- bitacions que disposa a l'Hotel Ritz són cedides generosament. La pensió que paga és reduïda, i, encara, a compte no de la Ge- neralitat, sinó del propi Presi- dent. Perquè el President pugui tenir residència pròpia hom ha- bilitarà la casa dels Canonges. El pressupost en total — inclòs mobiliari — serà de cent mil pe- setes. És molt?

Ignoro quina serà la gestió econòmica de la Generalitat. Ig- noro si hi són fetes altres des- peses que puguin ésser conside- rades superflues o exagerades. No és ara hora de defensar o d'atacar una gestió tot just co- mençada. Però si volem dir que les despeses de la presidència no arriben al que un dels virreis de Catalunya més fastuosos, el se- nyor Milans del Bosch, per exem- ple, despena en un banquet, en un servei de taula i en galons per a lacais.

Però són precisament aquells que s'entenen amb aquests ex- cessos, que els contemplaven amb el somriure més cortès als llavis; aquells que havien fet ofrena d'un palau al rei, amb els cabals de la ciutat, i havien fet traçar

una avinguda que sembla fabu- losa perquè la majestat reial hi pogués transitar comodament; aquells que llançaven els milions amb un "torneo a la antigua usanza" o en qualsevol festa per l'estil, que reputaven d'aristo- cràtica, els que més es playen

quia absoluta, de monarquia bàr- bara i asiàtica, que viu en plena apoteosi, entre l'or, les joies i la porpra, mentre el poble esclau va pels carrers mig nu.

Podríem ací recordar, encara, que un rei que passà per la Pen- ínsula d'una manera efímera — Amadeu de Savoia —, una de les poques coses que el féu simpàtic al poble espanyol fou l'haver su- primit, en bona part, la pompa borbònica. Així mateix podríem recordar que la popularitat i ad- miració que fruit Pi i Margall i altres homes de la primera Repú- blica fou deguda a la simplicitat de la seva vida.

El poble vol, avui, uns govern- ants austers. El govern de Cata- lunya, si vol mantenir la seva popularitat, el mateix que el go- vern de la República, hauran de dur una vida auster. Però l'austeri- tat no és precisament la mesquinesa. El President de Cata- lunya no pot viure en una casa de veïns. No per ell, natural- ment, sinó per la representació que ostenta, per les personalitats d'Espanya i de fora d'Espanya que ha de rebre, i que es fanien una mesquina representació del nostre país.

No confonguem la democràcia amb l'anar en cos de camisa. Això són facècies que estan bé per a un Francó. Però Macià, precisament, ha sabut mantenir en tots moments la dignitat del rang a què el poble l'enlairava. Ha sabut rebre amb naturalitat i

FRANCISCO MACIÀ

Estatut

La premsa d'aquests dies publica intervius i opinions de la gent im- portant amb referència a l'Estatut. ¿Què creieu que deu contenir l'Es- tatut? ¿Com s'ha de defensar l'Es- tatut?

I és clar, les respostes sempre són les mateixes, les rituals, perquè no n'hi ha d'altres a contestar: "Que l'Estatut deu contenir les aspira- cions del poble." "Que aquestes as- piracions s'han de defensar a costa tot."

TOT: ¿Sabem que volem dir quan diem tot? ¿Conceixem la responsa- bilitat que enclou aquest TOT? Se- gurament i desgraciadament algú no còpsa el sentit d'aquest TOT, i algú que l'hauria de copsar precisament. I diem algú, així en singular, per- què volem ésser optimistes, perquè és precis que ho siguem perquè el pessimisme ens vindrà després, mas- sa tard, com ens passa sempre, i com ens ha passat sempre perquè tota la vida ens l'hem passada con- fiant i confiats. I no serà perquè aquesta confiança ens hagi donat una experiència bona, ja que tota la vida no hem fet més que rebre coses al ventre.

Demà s'obren les Corts. CATOR- ZE DE JULIOL. Aquesta dia l'hauré de fer constar a la nostra història — la història de Catalunya — de totes maneres, com una data gloriosa o com una data vergonyant, però l'hauré de fer constar forçosament com forçosament consta i vergonyosa a la nostra història Fe- lip V.

PRONOSTICS? ¿Qui s'atreveix a fer-los després d'aquests darrers dies? I sobretot ¿qui s'atreveix a fer-los optimistes encara amb la se- riosa punyia de la qüestió del Banc d'Espanya i del Mercat Lliure de Valors? Res, però, no ens vindrà de nou, o no hauria de venir-nos de nou en una qüestió tan antiga. Caldria, no obstant, reconèixer que aquesta vegada ens hauran fet el joc amb més mala fe que mai, i si procedeixen amb nosaltres, com ha- bitualment han fet, passant per da- munt de tot, desdint-se de totes les paraules, fins d'aquella compromesa a Sant Sebastià, aleshores la nostra passivitat i la nostra conformitat només tindria una explicació: la covardia. I aleshores ésser català seria vergonyós.

Jo crec (i la meua opinió té un valor relatiu a la meua modestia) que parlar de l'Estatut i divagar de les conseqüències és en va. Perquè l'Estatut no existeix perquè en realitat l'Estatut és CATALUNYA. De què Catalunya sigui nostra de- pen de nosaltres.

"Els sense feina" i els "sin trabajo"

¿Quants "sense feina" i quants "sin trabajo" hi ha a Catalunya? La proporció dels "sin trabajo" és alarmant per exagerada i perquè perjudica considerablement els "sen- se feina". Perquè si a la Generalitat hi ha un milió de pessetes per a remeiar la situació d'aquests obrers parats que són en un nombre de

dos-cents mil, ¿com és possible aten- dre'ls? Vint-i-cinc mil obrers "sense feina" Catalunya pot ajudar-los, adhuc té l'obligació d'ajudar-los, dos-cents mil, dels quals n'hi ha cent cinquanta mil "sin trabajo", no pot ajudar-los de cap manera. Perquè les seves forces no li ho permeten i perquè no hi té cap obli- gació. I ara deixant-nos de l'especta- cle que s'esforça en convertir en grotesc a còpia de fer-lo lamentable, diguem, perquè la lògica i el sentit us imposen la contesta, ¿si no hi hauria manera d'acabar-lo d'una ve- gada?

¿Tan difícil fóra d'establir una veritable vigilància que privés l'ac- cés a Catalunya als homes de totes les regions que no tenen feina, que vénen ací a què els mantinguin i que per gràcies promouen aldarulls diaris?

¿Es necessari que siguin els altres que ens desacreïtin? ¿Fóra tan di- fícil privar que ens vinguessin a desacreïtar?

Després de les fineses de què hem estat objecte amb motiu de l'as- sumpte del nostre Ajuntament, del Port Franc i del Mercat Lliure de Valors, ¿volem dir que tenim l'obli- gació de correspondre-les mantenint aquests cent cinquanta mil obrers "sin trabajo"?

Rètols en català

(II)

A pesar de tot. A pesar de les realitats palpables de sempre, més acusades ara que tenim més lliber- tat, no aconseguim triomfar en aquest plet de la retolació en català. Els nostres botiguers, els nostres fabricants es resisteixen, i en el fons és que deuen tenir una mica de por. Potser encara guarden en un cal- laix del tauler aquell cartelllet ver- gonyant que ostentaven tantes bo- tiques de Barcelona — no diem qui- nes de moment — "proveïdor de la Real casa".

POR!! Maleïda por! que sempre ens ha fet malbé totes les coses. I és que som massa interessats, i a l'ideal hi anteposem l'interès per- sonal.

Furest, Segura, Vehils, La Inno- vació, La Física, Santa Eulàlia, Jor- ba, El Siglo, Le Printemps, Roca, La Florida, Almacenes Alemanes, Perfumeria Pelayo, Vicens Ferrer, Monagal, Dalmau, Oliveres, Bas- tiños, Minerva, Durany, Raspall, La Imperial, Pascual, Casol, El Regu- lador, Mercader, Hernández, Miele, Tapioles i Pirretas, La Sèria, Maier, Hall Victòria, Ostiz, Lafa- yette i tants d'altres, ¿no podrien prescindir una mica d'aquesta por que ens fa fer tants disbarats i re- tolar el vostre establiment, els vos- tres impressos, etc., en català? Si és l'interès que us empoardeix, pen- seu que es va proposar de declarar el boicot a les botiques i als pro- ductes que no anessin retolats en català. I penseu que a Catalunya — hi ha molts estrangers — i moltes persones d'altres regions, però la majoria que compra a les vostres botiques és catalana i com a cata- lana vol les coses en català.

ROSA MARIA ARQUIMBAU

senyillesa els honors que li eren tributs, segur del que com a President de Catalunya repre- senta.

El President de Catalunya ha de tenir una residència digna, no ja d'ell, sinó de Catalunya. Avui el President és Macià. No sa- bem, en el futur, qui podrà ésser-ho. Però seria el més contrari a l'esperit civil i democràtic que haguéssim de pensar que ho ha d'ésser, en cada legislatura, una persona benestant. És possible que demà ho sigui un home de posició més humil que Macià.

Mentre duri la seva presidència, no pot pas tenir una residència qualsevol. Bé està que no hi hagi esplendors cortisanes, que no s'hi vegin enlluernadors plomalls de generals i que no s'hi senti res- sonar d'esperons. Però seria ver- gonyós que mentre el represen- tant del Govern central estigués magníficament instal·lat, que mentre els capítols de l'exèr- cit tinguessin un palau superb, el President de Catalunya no tin- gués un estatge digne.

DOMÈNEC GUANES

Ciutadà de Catalunya, amic nostre:

El dia 26 seràs convidat a votar per primera vega- da la Constitució del nostre poble.

Pensa-hi.

Parlen.

Treballa.

Els sense-feina (ni ganes) o qui no té res per fer el gat pentina (Quel·lys.)

CINEMA

Manquen emocions cinematogràfiques

Hollywood està passant per una temporada de decadència que esgarifa. Les noves rebudes darrerament són interessants, però cert, però manquen d'aquella nota sensacional, del "Hot Spot" inusual, que tant amenitzava les revistes i la correspondència informativa arribada d'Amèrica.

En les grans revistes de cinema, una de les nostres fonts d'informació i dels nostres comentaris venen les noves a munt, però aquest mes no hi ha escàndol sensacional. Hollywood està, doncs, en una època de somnolència emocional que ens fa pensar en un rovellament de totes les gràcies i de totes les xafaraderies apassionades que eren la sal i el pebre de la vida hollywoodense. Nosaltres, com a bons taninians i a eterns enamorats de Hollywood el primer que cercàvem de l'infinitat de revistes que venien de la terra del cinema era la "xafaraderia del dia" i avui ens hem trobat amb que ens notifiquen que "John Gilbert va aquests dies continuant amb Joan Bennett i es comenta si ella serà la successora de Ina Claire".

També diu que "Ina Claire ha trobat un pretendent molt entusiasta amb Robert Ames, casat i divorciat ja per quatre vegades".

Conven també entre les petites xafaraderies que el vell Mac Sennet es prepara per contrare matrimoni amb la "Baby Star" Marjorie Beebe que tan sols té divuit anys.

Diu que Lillian Tashman va tenir raó en donar uns quants cops a Alona Marlowe, quan va trobar-la amagada en la habitació de l'estudi on s'arregla el seu marit l'Edmund Lowe. Diuen que ell ignorava que Alona li anava al darrera.

Comenten que Pola Negri ha perdut pes i que com que els de l'estudi han comprovat que tan sols pesa 110 lliures, que per això l'han contractat. S'admira de que de cop i volta el

sou de Marie Dressier hagi augmentat des de 1.500 dollars a 5.000 dollars.

Helen Wills, diuen els comentaristes, ha retornat al tennis, perquè l'Universal s'ha negat a pagar-li 175.000 dollars per fer pel·lícules. Diuen que la seva cara i el seu tipus no ho valen, però ella contracta la seva raqueta.

El millor espectacle de Barcelona?

Avui, demà i sempre
L'obra cim del cinema
sonor

Torneu-la a veure al

Coliseum

(El saló més fresc de Barcelona) i passareu hores inoblidables

PREUS D'ESTIU

Murmuren que Marian Marsh, l'actriu de disset anys que ha treballat darrerament amb John Barrymore, és descendenta de la noia d'un pirata espanyol i que és deia Trinidad. Marian ha nascut a l'illa de la Trinitat i la seva avant-passada va ésser causa de que el pirata batejés l'illa amb el nom de la seva núvia. Això es comenta per l'ambient romàntic que dona a la figura de Marian.

Diuen que Marion Davies, abans de fer pel·lícules, era un dels models de la Harrison Fisher Girls, i que Ernest Torrence ha compost una cançó irlandesa que canta John Mc. Cormac com

a cançó favorita en els millors concerts de la present temporada.

També es diu que Dorothy McKail, no es casa ni amb Walter Byron, ni amb John Mc. Cormac, sinó que ha acceptat compromís matrimonial amb Lord Inverclyde. I diuen que no té res de particular que Letha Mendes, l'ex marit de Dorothy, s'apressi a fer l'amor a Lady Inverclyde i digui que es casarà amb ella tan bon punt el divorci del Lord i la Lady sigui un fet.

Es diu també que Carole Lombard, la gentil actriu que serà successora de

Ruth Chatterton, ha causat la desesperació i gelosia de Ethel Janie Kent, dona de Robert Armstrong, perquè diu que li ha robat l'amor del seu marit. Ethel ha marxat a Reno on passarà sis setmanes. Això és estrany, comenten nosaltres, perquè Carol diu tot-hom que és la flama amorosa de William Powell, però en realitat no té importància.

I la que nosaltres trobem gran nova i els la fan passar com a cosa sense importància. La parella Bebé Daniels i Ben Lyon esperen que seran un pare i una mare molt gentils ben aviat i

la rambla

han preparat la rebuda a la Cigonya que els ha de portar l'infinit.

Heu'aci algunes de les coses de Hollywood. Totes indiquen una mar de fondo perillosa, però entre elles no hi ha res que mereixi el nom de "Hot Spot". Divorcis, baralles, intercanvis de marits i mullers, quintes reincidències matrimonials, naixement d'un infant quins pares són famosos, reduccions de pes i augment de sou, tot això és res comparat amb el que s'esperava. Nosaltres hem trobat que cada nova, cada actitud de les comentades era prou substancial per fer-hi un comentari interessant, però nosaltres, els europeus, restem pagesos al costat de la "sana-facon" americana: el que creiem digne d'atenció, és per elis una cosa sense valor ni importància. Si no hi ha escàndol, no hi ha amenitat, Morts, assassinis, robatoris, adulteris, contusions o bé alguna trapaçeria grossa de dintre els estudis això és el que cal perquè sigui noticiós una informació vinguda de la terra de cinema, del cada dia menys daurat Hollywood.

ARICIA BRUN.

Le sería a Vd. agradable poder tomar un purgante de aceite de Ricino, si este fuera el gusto de un buen sabor de naranja?

Pues éste es el aceite de Ricino GOLOSO que envasado en un lindo vasito de cristal se vende en todas las farmacias

parlem-ne

El prop passat dijous, varem tenir el plaer d'assistir a l'inauguració oficial de la Sala d'Audició per films sonors que en el seu nou local ha instal·lat magníficament la "Cinematogràfica Astrea" S. A.

Atentment convidats per l'esmentada casa poguerem comprovar quina no és la perfecció dels nous models "Super" de l'acreditadíssima marca "Orpheo Sincronic". Renovació constant, millorament indiscutible són les bases d'aquests excel·lents aparells i d'aquesta reunir l'excel·lència del material i l'acreditadíssima casa, que té el do de aconseguir la perfecció i el confort de la seva presentació.

El programa de prova i inauguració va ésser selectíssim; allí es reuniren gran nombre d'empresaris i representants de la premsa cinematogràfica barcelonina, i tot contribuï a fer que la matinal cinematogràfica efectuada en el nou saló d'Audicions de l'esmentada casa, resultés una festa ameníssima en la que contribuïren no pocs les atencions dels directius de "Cinematogràfica Astrea" i demés personal de la casa.

El nou model perfeccionat dels aparells "Orpheo Sincronic", reuneix quantes qualitats són necessàries per fer-los indispensables en la modalitat sonora cinematogràfica. Claretat de sons, simplicitat en la forma d'emissió, perfecció d'aparells emissors i reproductors, en resum, una sèrie de condicions inmillorables que el posen en les mateixes condicions de superioritat i perfecció que els aparells estrangers.

El programa fou variadíssim i d'aquells que garanteixen un aparell sonor. Varen ésser passats els "discs comercials" de la primera part dels "Mestres Cantaires", "Campanella" i el popularíssim "Desfile del Amor". El film "Aunque parezca mentira", i les bandes sonores "Pels camins de la India", fragments de "Su noche de bodas", i la documental "Tempestad del Silencio", i dos rollos de vistes dels tallers de la casa constructora dels aparells "Orpheo Sincronic".

Com es pot comprovar, el programa reunia amenitat i interès. Acabats aquests varen servir als assistents un esmorzador "lunch". Tots els convidats marxaren eufòrics de la matinal delícia que l'inauguració d'aquest saló d'Audicions havia proporcionat a tots els afectes al ram cinematogràfic.

Des d'aquestes columnes ens aplegem novament a remercier i felicitar a "Cinematogràfica Astrea, S. A.", per l'actual èxit i futurs triomfs dels seus nous aparells "Super-Orpheo-Sincronic". Cal també que ens felicitem i felicitem al públic. Som nosaltres els que gaudirem d'ells.

TAPISSERIES PALLAROLS
Consell de Cent, número 357
(prop Passeig de Gràcia)
Variada col·lecció en tots estils

ACTUALMENT
Grans rebalços en DONASSOS CRETO-
NES I VELLUTS per a totes les
mobles i cortinatges
Cretones, des de 1/28 plus metre
Donassos, des de 6 passetes metre
Velluts, des de 4/80 passetes metre
Totes dobles amples, 800 gres metre
Confeció de fundes, cortinatges
i cortinatges
VENDA DE TROSSOS

MOTORISME

xafaraderies per hora

En Casanoves, de la casa "Studebaker", diu que per ell, com més triguí a arrencar-se la qüestió dels aranzels, millor, puix que un cop en bona marxa l'assumpte, ja no es vendran tants cotxes vells.

Ens diuen que En Subi ahir va quedar aïdonic de tant cridar. Era a la plaça de braus. I no cridava per la "faena" més o menys vistosa del "torero", sinó perquè trobava intolerable que encara reguessin el "ruedero" amb el carro de la bota. Tant bé que els aniria — deia el simpàtic amic — un camió d'aquells que venem nosaltres!

Davant els rumors que entre la gent de la benzina circulen referent a que En Ferran de Vitzcaya s'ha deixat córrer l'ésser pilot aviador, hem

de fer constar — perquè així ens ho ha assegurat persona de la nostra confiança — que el valent ex-recordista automobilista, passarà el "breu" dintre poques setmanes, puix que ja gairebé sap volar.

En "Juanito" Romagosa diu que aquest any farà durar l'estiu fins al mes d'octubre o novembre, perquè — confessa el nostre voluminós amic — tal com estan els negocis, val més estar ben lluny del despatx; així hom es fa l'efecte que tot segueixi com en aquells felicitats temps que per comprar un "Studebaker" s'havia de fer cua.

Es molt probable que la setmana entrant poguem donar una interessantíssima notícia que afecta un dels més elegants venedors d'automòbils de la nostra ciutat. Per avui no podem dir més que l'"interfete" és molt conegut entre els concurrents a la penya de "La Punyalada".

Petit Michelin
JOSEPH M. GALOART
Reparació i venda de pneumàtics i cambres
Accessoris per a automòbils
Aragó, 247 - Telf. 73452

LLista dels inscrits per a la carrera del T. T. A. Belfast

Per a aquesta carrera, una de les més clàssiques per a cotxes d'esport figura una importantíssima inscripció. Es troben a la llista Lord Mark amb M. G. Midget, el cotxe vencedor de les doble XII hores de Brooklands i del Gran Premi d'Irlanda. També figura en la llista un equip d'Alfa-Romeo, que comprèn Nu lari i Lord Howes, vencedors del Mans, i Birkin; també hi ha a la llista l'equip Bugatti amb Varzi i Chiron, entre altres pilots d'alcària. Un dels Maserati serà portat per Campari.

El "Freinometre" regularà els vostres frens automàticament.

Diagonal, 304 a 398. - Estació Oficial Tecalemit

La carrera de Belfast serà disputada el dia 22 del que som, i presenta la següent inscripció:

Classe B (fins a 8.000 c. c.): W. I. F. S. Wilson i B. O. Davis (O'cedes).

Classe C (fins a 5.000 c. c.): Major F. H. Cairnes (Invicta), L. A. Cushman (Invicta), Ettore Bugatti (3 "ugatti").

Classe D (fins a 3.000 c. c.): Earl Howe (Alfa-Romeo), Soc. An. Alfa-Romeo (3 Alfa-Romeo), Six Henry Birkin (Alfa-Romeo), A. W. Fox (Talbot), W. M. Esplen (Talbot).

Automobilistes
Repareu i afineu els vostres cotxes als Tallers Ortells, carrer Anglesola, 31, prop Diagonal

W. P. Lockwood (Arrol Aster), R. O. Ormonde (Arrol Aster), M. C. Morris (Maserati).

Classe F (fins a 1.500 c. c.): H. J. Aldington (Fraser Nash), A. C. Bertelli (Aston Martin), T. C. Clarke (Lea Francis).

Classe G (fins a 1.100 c. c.): V.

MOTOR PALACE
CÓRCEGA 302-304
Tel. 73615

TRICICLES PER A REPARTIMENT PATRIA

Rodes intercanviables ALPHA

Directió a les rodes davanteres.

ALPHA TRACTOR

Cabina i caixa espaioses i confortables.

TEMPO

400 Kg. Marxa enrera. Motor refrigerat per aigua.

Carga 500 Kg. Consum 6 litres

Directió per vis sense fi.

MOLT IMPORTANT.

Us interessan més detalls? Retalleu aquest butlletí i envieu-nos-el

Senyor

Carrer

Població

AUTOMOVILES SA
CÓRCEGA 302-304
Tel. 73615

Per començar l'acte inaugural, que tindrà lloc a l'estatge social, carrer de Sant Andreu, 52, primer, el dia 15 del corrent, a les deu de la nit, els senyors Josep Canudas i Marign Foyé dissertaran sobre "temes d'aeronàutica".

La Penya Aeronàutica de Sant Andreu espera que el seu intent tindrà una acollida entusiàstica per part de la joventut santandreuenca, i amb aquesta esperança fa una crida a tots els entusiastes de l'aviació.

Per la vostra seguretat personal, us interessa conèixer l'estat dels frens del vostre cotxe a través del "Freinometre" de Peninsular-Auto

AVIACIO
UNA NOVA ENTITAT AERONAUTICA

Un grup d'entusiastes de Sant Andreu, aficionats a l'aviació, s'acaba de constituir en entitat per tal de donar realitat a un programa extens d'activitats aeronàutiques.

Aquesta entitat, amb el nom de "Penya Aeronàutica de Sant Andreu", té el propòsit de fomentar l'afició a l'aviació, entre el jovent de la barriada, i a aquest fi, es proposa d'actuar en tots els aspectes possibles: vols de batela, vol a vela, conferències, visites, etc.

Si els vostres frens funcionen amb exactitud, us podreu llançar a grans velocitats, sense cap perill. Acudiu al "Freinometre" de "Peninsular-Auto"

"Penya Aeronàutica de Sant Andreu" està adherida a l'Aeròdrom Canudas, en el qual s'efectuaran les pràctiques d'aviació a motor. La secció de vol a vela començarà immediatament la construcció d'un planejador d'escola els plans del qual han estat facilitats pels "Falsiots" de Palestra, conferències sovintejades, a càrrec d'especialistes d'aviació, i una biblioteca profundament proveïda de les revistes més solvents, completaran els treballs de divulgació i propaganda.

CAMIONS AUTOMOBILS

CAMIONS GMC

Concessionari per a les províncies de Barcelona i de Girona

JOAN FLOTATS
Tamarit, 95 i 97 - Tel. 81506
BARCELONA

Per començar l'acte inaugural, que tindrà lloc a l'estatge social, carrer de Sant Andreu, 52, primer, el dia 15 del corrent, a les deu de la nit, els senyors Josep Canudas i Marign Foyé dissertaran sobre "temes d'aeronàutica".

La Penya Aeronàutica de Sant Andreu espera que el seu intent tindrà una acollida entusiàstica per part de la joventut santandreuenca, i amb aquesta esperança fa una crida a tots els entusiastes de l'aviació.

Per la vostra seguretat personal, us interessa conèixer l'estat dels frens del vostre cotxe a través del "Freinometre" de Peninsular-Auto

NEUMATICS
A MES BON PREU QUE NINGU
SERVICE STATION, S. A.
Aragó, 270 i 272 - Telèfon 11550

Gillette

Usen fulles Gillette
Conservareu a la nit el pulcre afaitat del matí
Paquet: Ptes. 5'75

Gillette

S. A. GILLETTE
Aparat, 682, Bstia.

LES EMPRESSES CINEMATOGRAFQUES

JA NO HAVEU DE VACIL·LAR PER A ESCOLLIR UN EQUIP SONOR

Orpheo-Sincronic

Per a disc i banda és la marca que ha aconseguit situar-se al capdavant de totes les existents a Espanya

125 INSTAL·LACIONS EN UN ANY, ES LA MILLOR GARANTIA

Recomanem l'equip "SUPER MODEL" tot a base de circuits dobles, que fan impossible sofrir cap atur per avaria

Acabem de llançar un model econòmic "TRIOMF" propi per a Salons de cabuda limitada. El més baix preu que es coneix amb la màxima garantia i grans facilitats de pagament

CINEMATOGRAFICA "ASTREA"
Societat Anònima

Rambla de Catalunya, núm. 43
i Consell de Cent, número 296

Telèfon 24752 Barcelona

Els dos ambaixadors catalans

Entre els alta càrrecs que el Govern de la República ha conferit als homes representatius de Catalunya hi ha l'Ambaixada del Quirinal a Roma i l'Ambaixada de Bèlgica a Brussel·les a favor de Gabriel Alomar i Salvador Albert, respectivament.

A no ésser per la simpatia i admiració profunda que sentim per aquests il·lustres amics, diríem, sense por a la hipèrbola, que, difícilment, podrà no dir impossible, el Govern podrà escollir dos ciutadans més austers, més honorables, més intel·ligents i d'una trajectòria republicana més difana i transparent, que aquests dos alta poetes il·luminats per la llum cenital de la Mediterrània.

Presoner, quasi podríem dir, de la seva dolça Illa Daurada, Gabriel Alomar ha estat el verb avassallador i contundent de tot que signifiqui rebellió santa a totes les injustícies humanes; ha estat una mena de columna de foc que a totes hores ha irradiat la llum — llum, més llum, demanava Goethe en els moments postres de la seva vida — que aclarís les consciències civils dels que havien de projectar llur execució en els afers jurídics, polítics i socials de la nació.

Amb mà ferma i cervell clar travava els seus cal·ligrames, concentrant-hi tota la seva espiritualitat desbordada i frapant, per a ésser reflectits, amb llum d'espuma, en la inimmutable minoria selecta que, golludament, esperava la seva alta lligo com si fos el manà enfortidor que des del desert afros li obrís els nous horitzons que li senyalarien la terra de promissió.

Gabriel Alomar representa la més alta consciència ciutadana de les terres d'Espanya. Les vergessades i vexacions dictatorials podran haver determinat una fronda brotada de grans valors polítics — J. Ortega i Gasset, Sánchez Román, Marañón, etcètera — que haurien contribuït, sens dubte, a l'enfonsament de la Monarquia secular dels Borbons; però així com aquests són els valors nous que han necessitat la burxada corrosiva que els ha entrat ànima endins per acarar-se amb la realitat, Alomar és l'intel·lectual que, des de la seva entrada a la vida política i amb la carividesa de l'intuïtu, còpia a bastament la trajectòria de tota la farsa política espanyola i se'n declara l'enemic més irreconciliable. I amb el bisturi de la seva ploma inabornable extirpa els tumors putrefactes de totes les corrupcions, per mostrar a la superfície tota la fondària gangrenosa. No hi fa res que des de la calmosa ensenada de Palma atalai, solitari, malvestat de la pàtria. Sap prescindir de les tones de vori que podria construir-se per arribar a la categoria de semidéu, i d'alerós, incansable i continuament vibràtil, descendeix fins al poble per exercir el seu mestratge.

El seu dinamisme no té parí. Després de la càtedra, el llibre, i, per sobre de tot, aquells articles tan saborosos, tan plens d'humanitat, tan justos, tan altament ponderats... No creurem haver dit cap blasfèmia si diem que, fins avui, la ploma de Gabriel Alomar ha estat la primera d'Espanya. Ha estat la teia espiritual que ha encès més consciències de tota la generació nova que pensa i que treballa. No endebades el mejica Vasconcellos demanava per a la seva pàtria un segon Alomar.

D'aquí que trobem molt encertat el nomenament d'ambaixador a favor d'Alomar, car així implica, a més de la gran confiança que el Govern de la República ha dipositat en ell, una mena de compensació a la gran obra d'educació ciutadana que, des de la premsa i el llibre, ha produït arreu.

Per això tampoc no trobaríem estrany que un dia els homes de bona voluntat que seara festejaven la República i que avui ens hi acabem d'emmaridar, elevéssim a la categoria de Primer Magistrat de la Nació l'il·lustre escriptor que fins ara ha tingut el seu redós en un recondit de la Illa Daurada.

I si de Gabriel Alomar podem fer aquest panegíric que, encara que fússim, vol reflectir un dels caires més rellevants de la seva personalitat, què no podríem dir d'aquest altre poeta guixolenc que respon al nom de Salvador Albert?

Si en els canecals literaris és a bastament coneguda la figura apostòlica de l'autor de "Cofins", tal vegada és desconeguda per molta gent la seva actuació política.

Sistemàticament, els partits de dreta de Catalunya — i en aquest aspecte solament podem al·ludir la Lliga — procuraven, per tots els mitjans imaginables, empetir o desfigurar les valors racialment espanyols que podien oferir al poble de Catalunya l'exponent més alt d'honor política i d'actuació ciutadana.

Si bé, amb més o menys intensitat, s'hi trobava Gabriel Alomar, segurament cap dels nostres polítics podia superar el buit en què es veia embolcallat el nostre il·lustre amic Albert.

Des d'aquella sorollosa derrotada de Cambó, al districte de La Bisbal, els dirigents de la Lliga, i àdhuc els catalanistes lliguesos, no perdien avi-

mentesa per llançar contra Salvador Albert totes les embestides imaginables per a fer-lo descavalcar del seu corcer majestàtic i briós.

Quan no podien més — tot s'esmicolava davant l'austera conducta del solitari insubornable — es vociferava als quatre vents que Salvador Albert era un polític que no servia per a res, perquè no sabia ésser flexible i voluble amb aquella política rastrella, baixa i concupiscent dels partits operants, dels temps vergonyosos.

No era el diputat que rastrejava per Ministeris i Direccions generals

GABRIEL ALOMAR

per anar a la recerca de prebendes i concessions. No era el diputat que es doblegava ni es deixava imposar. No era el diputat que s'alçava al Parlament, induït per les suggestions gratificades d'un Consell d'administració. Prou en va rebre d'ofertiments benestants a canvi d'unes paraules que defensessin un objectiu determinat. Els qui van conviure amb ell les eleccions de l'any 22 podríem justificar a bastament com li fou oferta una quantitat crescuda de milers de duros tan sols per deixar pas al candidat contrari. Per a molts hauria estat temptadora aquella poma per a la velleïa, en un home que havia de viure, exclusivament, del seu treball. I, malgrat veure la política cixorca i embrutidora que arreu es produïa, ell, Salvador Albert, mantenia la puresa política en tota la seva integritat; ennobilita i donava una alta lligo de ciutadania al districte que representava — i que actualment representa — i representava tant com vulguí — i humiliava tota una colla de gollifardeus i jueus que, recolzant-se en l'acta de diputat, anaven escament les jerarquies més altes del règim, bo i lliurant-se a una orgia d'adquisicions remuneradores que, benost, esdevien proverbiales. I, encara, cal veure Salvador Albert, durant aquests execrables anys de Dictadura, en què mancat de tot passament benestant, romanien des de les set del matí fins a les nou del vespre prodigant els seus coneixements pedagògics a una munió de minyons santel·lucens per portar pa a taula.

No intencéssim pas fer-li una visita durant els dies feiners. Agombolat de treball durant totes les hores del dia, sols li restava el diumenge per despatxar la correspondència i entrevistar-se amb les seves amistats.

Vida humil, vida planera, vida de treball ha estat la del nostre admirat i estimat amic Albert. Vida d'heroï, però, vida sense màcula, com poques se'n puguin contar.

Què hi fa, de totes maneres, però, si el seu somni — i el nostre — ha pres corporeïtat i el vivim a plena llum?

No les viuran mai aquestes hores eternes i intenses tota aquesta fauna política oportunista que sols porten per ideal la satisfacció del seu jo. Malgrat no tenir els seus milions, som molt més feliços nosaltres que ells...

JOAN FORMENT

INTERESSOS D'IGUALADA

Una petició al President Macià

Amb motiu de la suspensió de pagaments del Banc de Catalunya, i davant l'angoixosa situació creada d'una manera especial entre els seus creditors d'Igualada, aquests es reuneixen en assemblea a la Casa de la Ciutat, i acordaren elevar al President de la Generalitat les conclusions que, en síntesi, donem a continuació:

Demanem ajut urgent del Govern al Banc de Catalunya, amb les garanties necessàries.

Estudi urgent de l'Actu i Passiu de l'entitat per una comissió de creditors.

Que la comissió de creditors tingui representació efectiva a totes les Sucursals del Banc de Catalunya.

Procurar l'aval de l'Estat per retirar la suspensió de pagaments.

Procurar una solució amistosa de l'afar.

Exigir responsabilitats.

Signen la instància nombrosos ciutadans d'Igualada interessats o perjudicats en la suspensió d'operacions del Banc.

Després del "Ballotage"

"Ballotage" i "gol-average" -- Diputats a qualsevol preu -- "Estos, Fabio, ay dolor..." -- El bon elector ja va votar el dia 28 -- Un federal, un que encara n'és més, un catalanista, un comunista i un Porciello -- Un capità, un comandant, dos civils i un que no el coneix ningú -- Una expectació descriptible i un resultat indescriptible

El cens electoral de Barcelona es va passar el dia d'ahir de panxa al sol, damunt la sorra d'una platja més o menys distingida, a la fresca d'una pineda més o menys solitària o simplement a casa, en paloma o samarreta. I si no va anar a cap d'aquests llocs de pernició, va anar al cirabotes, a la pastisseria o al bar, i no es recorda que era dia d'eleccions fins que — tot dinant — li van fer saber, per ràdio, que la cosa anava com una seda.

Aquestes eleccions de "ballotage" — que males llengües han fet córrer que eren de "gol-average" — han estat la cosa més ensòpida del món. Aquell adagi que diu que el bon elector vota de bon matí, ha estat seguit al peu de la lletra i tots els bons electors, perquè ningú no els prengué el vot, s'hi van llançar quinze dies abans. Per això, ahir, gairebé ningú no va tenir necessitat d'anar-hi.

Els qui no hi van anar, però, no saben el que van perdre. Ahir haurien pogut votar sense fer cua. Sense haver de suportar l'escomesa dels repartidors de candidatures. Sense necessitat d'anar proveït de tota aquella documentació que no serveix per a res. Fins i tot, hi havia col·legis en els quals podíem disposar el vot sense haver de dir el nom. Com que no hi havia president, ni adjunts, ni interventors, entràvem, us dirigíem a la urna, i ja està. La candidatura, però, l'havíem de portar feta. Els repartidors de gairebé tots els col·legis, se'n van anar a Castells, i foren molts els electors poc previsors, que van haver de fer-se la papereta amb un tros de diari o amb un tros d'envoltori dels dolços del diumenge. Així si a l'hora de fer-la es recordaven dels noms dels candidats.

Els herois que constituïren les taules electorals, es van passar el dia jugant a escacs i explicant contes verds. I perquè no fossin dit que no servien per a res, de tant en tant sortia un d'ells a la porta i, vulguis o no vulguis, estirava pel braç el primer que passava i li demanava per favor que votés. D'aquesta manera hi va haver secció que arribà a tenir fins a tretze vots.

En un dels col·legis del districte quart, quan més engrescats estaven els interventors fent la manilla, hi va haver un moment d'alarma. Van entrar, de sobte, dos electors. Com que era ja prop de migdia, i en tot el matí no s'havien vist per aquells voltants dos homes juns, l'urba de la porta va fer l'ullet al president, i aquest el va comprendre de seguida.

— Això és una roda! — va dir en veu baixa a un dels interventors.

— Al tant! — va repetir.

Els dos arribats es van adreçar amb to familiar al president. Això encara va escament més aquest.

— No hi ha novetats? — preguntà un d'aquells.

El president va signar la urna que contenia tres sufragis — un dels quals era de paper d'empaperar parets — i va contestar:

— Ja ho pot veure... I, qui és vòstè, si es pot saber?

— Sóc un candidat.

— Capità?

— No, senyor.

— Comandant?

— Tampoc.

— Ai, caram! Vostè és candidat i no és militar? Vagi, home, vagi...

— Sóc el candidat catalanista repug-

neguem dir com havia quedat el

Barcelona que jugava amb el Vasco de

Gama.

Ahir, a la mateixa hora, van tornar

a trucar.

— Qui ha guanyat?

Sense pensar-nos-hi gens, vam con-

testar ràpidament:

— El Barcelona.

— Com diu?

— El Barceloneta!

— No, perdoni. Jo pregunto qui ha

guanyat les eleccions!

Tinguerem exactament la mateixa

feina que el dia 28, per no quedar

malament amb el nostre lema. Aque-

sta vegada, però, en sentit invers.

Per la circumscripció de Barcelona ciutat es presentaven dos militars. El comandant Jiménez i el capità Medrano. El primer comptava amb l'apoi d'una entitat extremadament es-

querrana; el segon, comptava amb l'apoi de catorze. I bé, el comandant Jiménez ha resultat elegit per més de 30.000 vots, i el capità Medrano tot just ha passat dels 3.000. Els comu-

nistes i comunistes han arribat a 12.000 i els catalanistes "pur sang", o cent per cent — com es diu ara — han arribat als 19.000, xifra — mica

més, mica menys — que reflecteix, amb exactitud matemàtica, el contingut de "pura sang" a Barcelona.

Els comptats ciutadans que s'havien preocupat del possible resultat d'aquestes eleccions, coincidien en creure que la victòria se la disputarien En Maurin i En Fabra. Durant el dia d'ahir tots els parents, amics i coneguts que trobàvem i els preguntàvem per qui havien votat, us responien invariablement: En Maurin, 5 En Fabra. Evidentment, la incògnita de la victòria quedava entre aquests dos noms.

I, en efecte, l'escrutini donà al comandant Jiménez un nombre de vots que no tenien Fabra i Maurin plegats. Misteris electorals.

Malgrat la desanimació que hom va poder comprovar, el nombre de vots Barcelona-ciutat passaren dels seixanta-cinc mil. Els vots queien dintre les urnes que era un gust. Hi va haver col·legis en els quals no es va veure ningú en tot el dia — llevat del guàrdia urbà i els senyors de la taula — i que, no obstant, a l'hora de l'escrutini, resultava que havien votat dos o tres-cents electors. Gent entesa assegura que — com que feia tanta calor — molts electors havien enviat la papereta per correu.

Quan va saber-se el resultat i la victòria del comandant Jiménez, hi va haver gran sorpresa. L'entusiasme del públic, perfectament descriptible, no va arribar a desbordar-se, i la pissarra que anunciava el resultat als nostres clients de Canaletes, fou rebuda amb sorpresa. Els uns havien votat En Fabra; i els altres, En Maurin. Cap a la matinada, aparegué una ciutadà que havia votat el comandant Jiménez.

Hi van haver comentaris per a tots els gustos. L'alegria, però, a esclatar franca, sorollosa, quan va saber-se que per la circumscripció de Barcelona provincia havia triomfat el capità Sediles. Un comandant i un capità i un aviador. Tira peixet!

L. AYMAMI I BAUDINA

endugué, carregats d'optimisme. Els

socis de les entitats que obligaren el senyor Porciello a presentar la seva candidatura, complien, evidentment, com un sol home.

Els nostres lectors recordaran que el dia 28 de juny, cap al tard, van trucar al telèfon de la nostra redacció.

— Qui ha guanyat?

— Les esquerres — vam contestar.

— Com diu?

— Les esquerres!

— No: si jo pregunto qui ha guanyat a Les Corts!

Vam tenir molta feina — per no quedar malament amb el nostre lema "Espot i Ciutadania" — abans no

guguerem dir com havia quedat el

Barcelona que jugava amb el Vasco de

Gama.

Ahir, a la mateixa hora, van tornar

a trucar.

— Qui ha guanyat?

Sense pensar-nos-hi gens, vam con-

testar ràpidament:

— El Barcelona.

— Com diu?

— El Barceloneta!

— No, perdoni. Jo pregunto qui ha

guanyat les eleccions!

Tinguerem exactament la mateixa

feina que el dia 28, per no quedar

malament amb el nostre lema. Aque-

sta vegada, però, en sentit invers.

Per la circumscripció de Barcelona ciutat es presentaven dos militars. El comandant Jiménez i el capità Medrano. El primer comptava amb l'apoi d'una entitat extremadament es-

querrana; el segon, comptava amb l'apoi de catorze. I bé, el comandant Jiménez ha resultat elegit per més de 30.000 vots, i el capità Medrano tot just ha passat dels 3.000. Els comu-

nistes i comunistes han arribat a 12.000 i els catalanistes "pur sang", o cent per cent — com es diu ara — han arribat als 19.000, xifra — mica

més, mica menys — que reflecteix, amb exactitud matemàtica, el contingut de "pura sang" a Barcelona.

Els comptats ciutadans que s'havien preocupat del possible resultat d'aquestes eleccions, coincidien en creure que la victòria se la disputarien En Maurin i En Fabra. Durant el dia d'ahir tots els parents, amics i coneguts que trobàvem i els preguntàvem per qui havien votat, us responien invariablement: En Maurin, 5 En Fabra. Evidentment, la incògnita de la victòria quedava entre aquests dos noms.

I, en efecte, l'escrutini donà al comandant Jiménez un nombre de vots que no tenien Fabra i Maurin plegats. Misteris electorals.

Malgrat la desanimació que hom va poder comprovar, el nombre de vots Barcelona-ciutat passaren dels seixanta-cinc mil. Els vots queien dintre les urnes que era un gust. Hi va haver col·legis en els quals no es va veure ningú en tot el dia — llevat del guàrdia urbà i els senyors de la taula — i que, no obstant, a l'hora de l'escrutini, resultava que havien votat dos o tres-cents electors. Gent entesa assegura que — com que feia tanta calor — molts electors havien enviat la papereta per correu.

Quan va saber-se el resultat i la victòria del comandant Jiménez, hi va haver gran sorpresa. L'entusiasme del públic, perfectament descriptible, no va arribar a desbordar-se, i la pissarra que anunciava el resultat als nostres clients de Canaletes, fou rebuda amb sorpresa. Els uns havien votat En Fabra; i els altres, En Maurin. Cap a la matinada, aparegué una ciutadà que havia votat el comandant Jiménez.

Hi van haver comentaris per a tots els gustos. L'alegria, però, a esclatar franca, sorollosa, quan va saber-se que per la circumscripció de Barcelona provincia havia triomfat el capità Sediles. Un comandant i un capità i un aviador. Tira peixet!

L. AYMAMI I BAUDINA

endugué, carregats d'optimisme. Els

socis de les entitats que obligaren el senyor Porciello a presentar la seva candidatura, complien, evidentment, com un sol home.

Els nostres lectors recordaran que el dia 28 de juny, cap al tard, van trucar al telèfon de la nostra redacció.

— Qui ha guanyat?

— Les esquerres — vam contestar.

— Com diu?

— Les esquerres!

— No: si jo pregunto qui ha guanyat a Les Corts!

Vam tenir molta feina — per no quedar malament amb el nostre lema "Espot i Ciutadania" — abans no

guguerem dir com havia quedat el

Barcelona que jugava amb el Vasco de

Gama.

Ahir, a la mateixa hora, van tornar

a trucar.

— Qui ha guanyat?

Sense pensar-nos-hi gens, vam con-

testar ràpidament:

— El Barcelona.

— Com diu?

— El Barceloneta!

— No, perdoni. Jo pregunto qui ha

guanyat les eleccions!

Tinguerem exactament la mateixa

feina que el dia 28, per no quedar

malament amb el nostre lema. Aque-

sta vegada, però, en sentit invers.

Per la circumscripció de Barcelona ciutat es presentaven dos militars. El comandant Jiménez i el capità Medrano. El primer comptava amb l'apoi d'una entitat extremadament es-

querrana; el segon, comptava amb l'apoi de catorze. I bé, el comandant Jiménez ha resultat elegit per més de 30.000 vots, i el capità Medrano tot just ha passat dels 3.000. Els comu-

nistes i comunistes han arribat a 12.000 i els catalanistes "pur sang", o cent per cent — com es diu ara — han arribat als 19.000, xifra — mica

més, mica menys — que reflecteix, amb exactitud matemàtica, el contingut de "pura sang" a Barcelona.

Els comptats ciutadans que s'havien preocupat del possible resultat d'aquestes eleccions, coincidien en creure que la victòria se la disputarien En Maurin i En Fabra. Durant el dia d'ahir tots els parents, amics i coneguts que trobàvem i els preguntàvem per qui havien votat, us responien invariablement: En Maurin, 5 En Fabra. Evidentment, la incògnita de la victòria quedava entre aquests dos noms.

I, en efecte, l'escrutini donà al comandant Jiménez un nombre de vots que no tenien Fabra i Maurin plegats. Misteris electorals.

Malgrat la desanimació que hom va poder comprovar, el nombre de vots Barcelona-ciutat passaren dels seixanta-cinc mil. Els vots queien dintre les urnes que era un gust. Hi va haver col·legis en els quals no es va veure ningú en tot el dia — llevat del guàrdia urbà i els senyors de la taula — i que, no obstant, a l'hora de l'escrutini, resultava que havien votat dos o tres-cents electors. Gent entesa assegura que — com que feia tanta calor — molts electors havien enviat la papereta per correu.

Quan va saber-se el resultat i la victòria del comandant Jiménez, hi va haver gran sorpresa. L'entusiasme del públic, perfectament descriptible, no va arribar a desbordar-se, i la pissarra que anunciava el resultat als nostres clients de Canaletes, fou rebuda amb sorpresa. Els uns havien votat En Fabra; i els altres, En Maurin. Cap a la matinada, aparegué una ciutadà que havia votat el comandant Jiménez.

Hi van haver comentaris per a tots els gustos. L'alegria, però, a esclatar franca, sorollosa, quan va saber-se que per la circumscripció de Barcelona provincia havia triomfat el capità Sediles. Un comandant i un capità i un aviador. Tira peixet!

L. AYMAMI I BAUDINA

endugué, carregats d'optimisme. Els

socis de les entitats que obligaren el sen

Per l'Estatut de Catalunya

El dimarts, dia 7 del corrent, a dos quarts de deu de la nit, va quedar acabada la redacció de l'Estatut que la Ponència de l'Assemblea de la Generalitat ha laborat inspirant-se en els anhels serens i justos del poble català.

Vull oblidar la part que jo hi he pres, per a jutjar aquesta obra amb la màxima objectivitat possible. L'Estatut és l'obra d'aquell esperit racionalment federal de la gent catalana, fill d'aquella ànima de llibertat perfectament compaginable amb la llibertat dels altres. Hi ha en tot el text la intima convicció d'un dret que es voldria veure cordialment reconegut, la pudor d'una vergonya que no vol parlar de la seva immaculada virginitat, però que no tolera la fosca posada en dubte. I hi ha també el feroç desig que el respecte a l'autodeterminació, o sigui el sentit federatiu, fos sentit i atorgat a tots els pobles que integren la vella terra ibèrica.

En el seu preàmbul curt, concís i lapidari, s'hi expressen, amb l'estructuració de l'estat de dret creat pels decrets del 23 d'abril i 9 de maig confirmant l'estat de fet proclamant per la unitat catalana en proclamar també la República, les facultats que a cada personalitat contractant atorga la nació, fixant-se en tres grans grups les atribucions de poder: primer, les funcions que al poder de la República espanyola pertoca; segon, aquelles funcions que la República legiala i la Generalitat executaria; i tercer, les funcions que donarà legiala i executaria la Generalitat.

En aquest exordí s'hi manifesten els desigs d'un règim purament democràtic, amb escoles model·liques fegades de solidaritat humana on l'infant purifiqui la seva ànima del pòsit que creen les diferències socials. Aleshores, s'hi exterioritza el fervent anhel de que l'exercici sigui voluntari i mentre això s'estudiï, que els fills de Catalunya serveixin a l'Estat dins la terra catalana.

Novetat remarcable en els costums de la nostra terra és la de donar el vot a les dones; aquest acte de confiança que la Generalitat ha donat a la feminitat catalana, serà mal vist per aquells que creen la dona catalana junyida al confessional i la creuen incapaç de pensar pel seu compte. Nosaltres creiem en l'espiritualitat de les nostres dones, en els seus anhels de llibertat i de democràcia; per això ajudarem a la dignificació de les nostres dones atorgant-les aquest acte de confiança que representa posar a les seves mans la salut de la República. Aquest nostre Estatut sintetitzador dels nostres desigs de llibertat, ha d'anar a les Corts Constituents de la República Espanyola amb el màxim prestigi. Cal que, ultra el vot de tots els Ajuntaments de tot Catalunya, porti també el vot de "tots" els catalans, cap ciutadà digne, cap home que mereixi ésser-ne, cap català que no sigui borbà han de voler go que allí declararem voler.

Des d'ara el nostre Estatut porta ja una força insuperable: la unanimitat de tots els partits que integren la Generalitat.

Tots, sense excepció, des de els radicals als d'Estat Català, des de Acció Republicana a l'Esquerra Catalana, tots els diputats han manifestat llur conformitat; és, doncs, amb aquest prestigi que l'Estatut afronta el plebiscit, aquest plebiscit que ha d'ésser un al·licament de tota la terra catalana demanant el reconeixement de la seva personalitat. Jo confio i espero que Catalunya, entera amb un "Sí" únic i definitiu farà sentir fins als sords de les Hurdas, la nostra voluntat ferma i decisiva de que aspirem a governar-nos autònomament dins la República espanyola.

J. PUIG PUJADES
Diputat de la Generalitat de Catalunya.

ENS AGRADEARIA SABER QUE SE N'HA FET D'AQUELL CANONGE MONTAGUT QUE EN TEMPS DE LES DICTADURES ES TROBAVA A TOT ARREU

Camises de Punt de Malla

de totes mides i de tots preus

DES DE 250 PTES. A 12 pessetes de Seda artificial

F. Vehils Vidal
32 - Avinguda Portal de l'Angel - 34
7 - Plaça Universitat - 7

SETMANA D'INQUIETUD

L'ofensiva d'Indalecio Prieto

La suspensió del Mercat Lliure de Valors de Barcelona :: El ministre socialista, s'inspira en els mateixos que assessoraven la Dictadura :: Un germà de Calvo Sotelo, segueix encara al Ministeri de Finances...

Sembla que ja eren passats definitivament els temps de les agressions a Catalunya; semblava que no havien de tornar les lluites apres provocades per la manca de bona voluntat i de comprensió. Però està vist que pesa damunt les coses de Catalunya l'animadversió i la gelosia. Aquesta setmana s'ha donat una nova prova de la manca de bona disposició que encara subsisteix en algun sector d'Ebre enllà per les nostres coses; una setmana en la qual ha calgut recórrer de nou a l'instint de solidaritat catalana.

S'ha intentat fer de mort una de les nostres més glorioses institucions, i sort hem tingut que, davant el perill, en sentir rebatre a sobre, hem s'ha aixecat a un sol impuls. L'escomesa ha produït estralls, és cert, però els propòsits que es perseguien amb l'ofensiva, a hores d'ara cal creure que han fracassat.

El nostre lector ja poden suposar que ens referim a l'atac a l'edifici, premeditat, del senyor Indalecio Prieto contra el "Casino Mercantil", el representant més genuí de la nostra llibertat de contractació, que ha estat sempre la norma de la vida comercial de Catalunya.

El que significa el Mercat Lliure de Valors
No es tracta d'una ofensiva contra una entitat privada, de sistemes abusius i de privilegi, com per Madrid s'ha intentat fer creure. El Mercat Lliure de Valors és el que més genuïnament representa tota l'empenta, tota l'activitat dels nostres móns financer, i els seus efectes repercuten en tots els ordres de

Indalecio Prieto

la nostra economia. Per la seva organització model—copiat per tantes associacions similars estrangeres—és digne continuador de la glòria que correspon als catalans quan feren el primer Codi Mercantil, tan famoses ordenances universalment conegudes pel "Libre del Consolat de Mar", i la creació de la "Taula de Canvi", que constituïa la primera banca que hi hagué al món amb data del segle XV.

El Mercat Lliure és una cosa genuïnament catalana, sense equivalent a Madrid ni a Bilbao, on ni per la importància en les operacions, ni per llur tradició comercial poden comparar-se amb Barcelona. En defensar-lo no fem més que defensar una cosa racionalment nostra, perquè la base del seu funcionament reposa sobretot en la llibertat de contractació, que és el que vol evitar-se, volent centralitzar un ram importantíssim de les finances.

Es un piet de llibertat, i per això no hem d'estranyar-nos que quan s'ha volgut atacar-lo, tots els catalans alhora ens hem aixecat en so de protesta.

L'ofensiva contra la Borsa catalana no és pas d'ara
L'any 1915, i agafant per pretext el que havia ocorregut arran de la declaració de la guerra europea, va ésser creada per l'Estat la Borsa Oficial amb la creació dels Agents Oficials.

D'ací arranquen tots els mals de cap i totes les ofenses que d'alguns anys s'han vingut fent contra el Mercat Lliure, o sigui el prurit de predominar absorbent per part dels centralistes contra l'organisme que encarna el sistema de llibertat individual.

Però Barcelona, major d'edat i prou conhedora de les seves necessitats, té el desentès a les normes que li volien dictar des de fora, continuant prestant tot el seu ajut al Mercat Lliure i el formidable volum d'operacions continuïssim fent-se a través d'aquell organisme. El fracàs de la Borsa Oficial fou tan rotund, que els propis agents no tingueren més remei, mitjançant un llaure, que fer passar totes les seves operacions per mediació del Mercat Lliure, integrat pels banquers i els corredors lliures, sense els quals el negoci se'ls feia impossible. No sabem-se avenir d'aquesta personalitat pròpia que tenia, hom comença a manobrar insidiosament contra el vell "Casino Mercantil", representació sana de la nostra economia; però com que l'ofensiva no es podia iniciar—ací mateix, els trets començaven de Madrid estant, per con-

ducte del síndic d'aquella Borsa, que tan famós s'ha fet en la batalla que es ve lliurant contra el nostre sistema bursàtil, el senyor Pelàez.

Aquest, que era l'home d'afers de l'ex-rei Alfons, va esdevenir ràpidament l'assessor del fatídic Calvo

L'edifici de l'antic Casino Mercantil, on està instal·lat el Mercat Lliure de Valors de Barcelona, objecte de l'ofensiva de tots els "Prieto" de Madrid i de Bilbao...

Sotelo i li donà entened de l'antipatriotisme (!) dels catalans en no voler subjectar-se a la legislació general de les Borses oficials, acusant a més el Mercat Lliure d'un suposat frau a la Hisenda, amb els timbres a les pòsses.

Aquesta denúncia donà peu a l'ofensiva iniciada pel gallec Calvo Sotelo i a una intervenció governamental. El resultat no fou altre que reconèixer la vitalitat del Mercat Lliure, el que representa per a la vida econòmica, no sols de la plaça de Barcelona, sinó de tot Espanya, i la magnífica organització que tenia tocant a garanties, que fa impossibles aquests "cracks" que tant abunden en certes Borses estrangeres. La plaça s'arranjà després d'alguns temps de moltes investigacions oficials, denunciant el concert del timbre que tenia el Mercat Lliure, i després absolutament ridícula i que mai no justificà el desgavell que s'intentà aleshores produir al mercat financer de Barcelona.

On fracassà la dictadura del bilbaí Indalecio Prieto ha cregut reeixir.

L'adveniment de la República feia creure que s'havien acabat — sempre els atacs a la Borsa catalana, i que el desenvolupament d'aquesta seria respectada com escau en tot règim d'llibertat. Però és que els republicans no comptàvem que per a l'esgrima de la República, la carter d'Hisenda seria conferida a unes mans no sols incompetents, sinó barrejades i manifestament "asioneades".

La premsa catalana pecà per benignitat, per massa condescendència vers la persona d'En Prieto, quan als pocs dies de pujar aquest a Hisenda, començà a cometre atzagarides. I consti que parlem per experiència, perquè nosaltres mateixos, quan des de les columnes d'altres col·legis, volguérem fer remarcar la perniciosa tasca d'En Prieto en la qüestió monetària, en la dels petroli, en les seves declaracions sobre qüestions econòmiques, en el funcionament d'aquest absurd Centre de Contractació de Monedes, en la prohibició dels borsins i limitació d'operacions bursàtils, i altres, sempre ens trobàrem amb l'escrúpul que Prieto era inter a Hisenda i que ell mateix confessava la seva incompetència en les qüestions del seu departament.

Però aquesta incompetència no li

ha servit per correspondre amb els mateixos escrúpols; no ha volgut preneure els assessoraments imparcials del cas. Portat per la fòbia que molts biscaïns en matèria de finances amaguen per a Catalunya (com si hi hagués cap diferència entre els

Nicolau d'Oliver

Al voltant d'aquests modestos "enbells" del saló d'operacions del Casino Mercantil, s'opera cada mes per valor de 30 a 40 milions de pessetes...

aranzels que protegeixen els nostres tèxtils amb la siderurgia, base de la indústria biscaïna), i lliurat de peus i mans al síndic madrileny senyor Pelàez, el ministre socialista, al servei d'unes classes capitalistes, basques i madrilenyes, no ha tingut — repetim-ho — cap escrúpul en intentar l'anorreament de la nostra magnífica institució de crèdit, sense meditar que podia arruïnar, no pas uns quants borsistes — com ell s'ha excusat — sinó tota l'economia d'Espanya.

Aquesta incompetència reconeguda per ell mateix, confessada a gràcia quan veié la llum a 62 pessetes, no ha pas estat un fre per deturar-lo a atemptar contra el crèdit, contra el prestigi d'una institució que, a part del seu significat moral, opera per 30 i 40 milions de pessetes cada mes, això és, el 80 % del moviment bursàtil d'Espanya sencera.

Si en perfecta política res no pot oposar-se a les aspiracions nacionals de Catalunya, el senyor Prieto ha cregut trobar la part sensible i fer un cop de destrucció contra l'economia catalana. Si com ell es creia, l'espècie que ha fet un banc local i que no té res de comú en interessos amb el Mercat Lliure de Valors — repercutia en l'esfondrament de tot el nostre sistema financer, és evident que aconseguia un èxit sorollós per als qui creuen que han d'ésser tutelats nostres i comprometem per consegüent l'èxit, a hores d'ara inevitable, de les vindicacions catalanes dins l'Estatut.

Els propòsits eren prou visibles, però precisament ell no comptava que el nostre sistema de Borsa lliure — encarnada pel Mercat Lliure de Valors — era prou fort per aguantar el xafec. Aquest no és un lloc professional, i per tant no és adequat per a explicar que, malgrat la quota posada que tenia la Banca el dia que sospengué les operacions, quedava repartida entre tots els socis operadors del "Casino Mercantil". El "crack" que aqueix ministre, "patriòticament" pretingué deturar amb la seva mesura sorprenent el Mercat Lliure de Valors, era

evitat amb la simple aplicació dels estatuts de la nostra vella entitat reglada de les finances.

No volem allargar-nos, més, per-

cat lliure de Valors de Barcelona (ja inaugurat fa dos mesos en prohibir els borsins i portant una inspecció al nostre sistema bursàtil) hauríem d'enviar un terreny merament tècnic, quan tot fa semblar que el senyor Prieto només ha perseguit un fi polític.

Sort que la rèplica dels catalans, que culminà amb la rèplica contundent d'En Lluís Nicolau d'Oliver, ha frustrat tots els seus propòsits.

Però en aquestes hores d'abraçada fraternal entre tots els països hispànics; que la consolidació de la República exigia el respecte als interessos generals d'un poble; que en el moment de pertorbació econòmica calia sospeçar més les conseqüències desastroses que podia tenir l'exabrupte — fins suposant que hagués estat inspirat en punts de vista enlairats — si arriba a topat amb un organisme poc preparat a rebre aquesta destrucció; no deixa d'ésser ben lamentable que un ministre de la República faci seus els procediments dictatorials d'un Calvo Sotelo — un germà del qual encara ocupa un càrrec al ministeri de Finances; que un ministre de la República s'ossessi prop d'un Pelàez, monàrquic i enemic de Catalunya fins al moll dels ossos, i que tracti amb el despreci olímpic que ha demostrat fins avui per a totes les nostres coses.

Cal creure que l'esdevenidor de la República reposarà en més bones mans que les dels molts "Prieto" que capitaneja el ministre cridaner. Si no fos així, hauríem de temer ja per la salut d'un règim que ens és tan car i que entenem consolidar defensament per damunt de tot les nostres llibertats individuals.

VICENTS BERNADES

Realment, dos dels ministres socialistes del Govern de la República no fan massa honor al Partit.

Cal que a Madrid es convencin, sense lloc a dubtes, que és un poble sencer el que vol l'Estatut.

Els Royo Villanova fracassaran davant d'una votació formidable per l'Estatut.

Els darrers "obstacles tradicionals"

Vivim encara en ple segle XIX. Fins fa uns mesos tot el potencial en intel·ligència i sentiment nostre sols tenia un objectiu polític: canviar la forma estatal. Des del 14 d'abril en té un altre, substancialment igual: consolidar la nova forma estatal. El primer període, necessari, ajornar les idees i ideals del segle XX. Ara, també els ajornem. Per molts anys? Aquesta és la qüestió.

Ara, com abans, ens diuen: Ordre, ordre! Quin ordre? El mateix. I per a tranquil·litzar els impacients, els exaltats, les que sofreixen set i fam de justícia nova, social, es fa córrer el sant i seny: Pacència, paciència, que tot vindrà!

Però, quan? Amb el "Paciència, paciència, que tot vindrà", hem trigat més de 50 anys a treure la corona i posar un color nou a la senyera. Massa anys per a tan poca cosa. Massa generacions sacrificades per la indecisió, el conformisme, la incomprensió dels homes i dels partits orientadors.

I d'això es tracta ara: que no ens passem cinquanta anys més "consolidant".

A molts no els turmenta la perspectiva. Més aviat els afataga. Que de bon cor s'hi adormien acompanyant a mig to la Marsellesa, l'esgarriós Himne de Riego, i, per què no?, Els Segadors! Que en seriem, aleshores tots, de bons minyons, de simpàtics patriotes!

I la força de la il·lusió és tan punyent que ja es veu perfilar a l'horitzó aquesta perspectiva, ja la veiem onegar a molts balcons governamentals de Madrid i fins molts oradors "il·lustres" l'endeguen de contraban als seus emboscats oïdors.

Hem d'intensificar, doncs, el ritme. En compàs i en to.

Hem d'acabar amb els darrers "obstacles tradicionals". Obstacles ja no reials. Obstacles dels republicans de la taula posada i d'aquells republicans històrics que no volen història nova.

La Revolució ha d'esgotar-se no locant himnes, sinó realitzant idees i ideals. No passant l'esponja, sinó anihilant les causes que ens han fet sofrir; fent justícia, desfent injustícies històriques; traient del camí totes les pedres i pedretes que

Una i indivisible

En aquestes mateixes columnes, poguérem llegir amb una eloqüència tota sincera, uns mots de P. i Arsuaga que es referien a la influència que va exercir i que malgrat el transcurs del temps encara perdura, aquell lema adoptat per la Revolució Francesa de la pàtria una i indivisible, i tant com la pàtria era la República única, el territori que no es podia fraccionar, i per una confabulació tirànica es confongueren dintre un valor de una Nació i Estat, República i Territori. Pàtria i Ciutadania. Representava això un principi dictatorial que, per imperatius de les circumstàncies, la Convenció crea per esperit de salvaguarda, i que aduec insulfa l'ànim dels exercits napoleònics. Així el sentiment unitari va néixer a França per un pur esperit de disciplina social i militar. La guillotina, en aquells medis revolucionaris, fou l'element d'igualtat davant la llei, el misticisme de l'ordre, la submissió al principi d'autoritat la qual cosa potser justificava que Napoleó fos per fatalitat del destí i per raons invulnerables de la història, un perfecte Dictador en l'hora expansiva de l'Imperi. I una dictadura, com sabem, representa sempre la unitat forta, la cohesió absoluta dels instints i dels caràcters. La República Francesa va ésser, doncs, unitària perquè en els seus principis originaris hi ha una raó singular de permanència.

Aquestes raons sòlides potser més d'un segle enrera varen tenir una preponderància decisiva en les confeccions constitucionals que ha sofert la Península. Els legisladors espanyols de totes les èpoques varen creure, i encara alguns ho sostenen, que no hi ha altra força intangible que el Poder central, i aquest dintre el límit territorial que pugui reduir-se al nom de la nació. La realitat d'aquestes conseqüències és avui tota una altra. Però els vestigis històrics que han petrificat l'esperit unitari pesen encara visiblement.

Les ponències que han redactat els avantprojectes constitucionals que coneixem denuncien aquest atavisme, aquest suport secular d'una raça. El centre, en els límits peninsulars, ha volgut sempre irradiar damunt la perifèria, però d'una manera absorbent i autoritària. La pàtria una i indivisible té un motiu d'existència a través de les variants regionals, sense especificar detingudament la consistència biològica dels pobles hispànics, els quals, sense l'adveniment de la República, no podien gaudir de la riquesa espiritual que els anima, d'una manera oficial.

Costums, llengua, art, literatura, tot havia de tenir una mateixa etiqueta sobrepasada: era l'etiqueta nacional, o millor dit, l'etiqueta territorial. El territori, com a element sòlid, invulnerable i indestructible, com a àrea quilomètrica d'obsessió voluntaria, era i és l'orgull geogràfic, però se'n descompta el valor espiritual dels homes que el poblen i que l'animen. Aquesta mania de la territorialitat ha convertit en mentalitats eixutes de comprensió certs sectors que tenen un predomini dintre els actuals "governamentals".

Els avantprojectes de la Constitució que haurà de discutir i aprovar el nou Parlament, signifiquen d'una manera clara l'acaparador, sentit unitari, el sentiment de la pàtria única, la preferència de la territorialitat, que respon ja a una força ancestral i amb el que sembla voler avivar la temença de possibles desmembraments i fraccionaments. Es ací on trobem l'obstacle secular del per què de bell principi no s'hagi adoptat el sistema federatiu dintre la República. La federació, tot i ésser el gran vehicle de les llibertats individuals i col·lectives, és encara una cosa llunyana en l'esperit dels legisladors d'avui. Aquesta fórmula viva que guanyaria de cop els malsans interiors de la Península pel reconeixement explícit de les modalitats hispàniques, fa una mena de por. Però en realitat, és per a mantenir l'imperialisme nacional i pel mobilitat de la qualitat autoritària que comporta, el que fa impossible adoptar el sistema.

J. PUIG PUJOL

ens fan caure i caminar un pas endavant i un pas enrera.

I així serà. Perquè el poble ha fet la Revolució i no sofrirà que la hi escamotegin. De bona manera, si els sabotejadors, si els advocats de codis i lleis que s'elegeixen de dreta a esquerra o d'esquerra a dreta, segons els vents, es retiren a temps. De qualsevol manera, i amb més dolor, si de l'ombra on ara s'ocorre piren surten a ple sol.

JOAN COMERMA

Tots els Centres de Catalunya, els de la capital i els dels pobles, han d'organitzar conferències i mítings parlant de la Constitució catalana.

El moment d'ara és el de l'Estatut. Tota la Premsa catalana té un deure primordial a complir: parlar de l'Estatut de Catalunya